CONDITIONS OF USE FOR THIS PDF

The images contained within this PDF may be used for private study, scholarship, and research only. They may not be published in print, posted on the internet, or exhibited. They may not be donated, sold, or otherwise transferred to another individual or repository without the written permission of The Museum of Modern Art Archives.

When publication is intended, publication-quality images must be obtained from SCALA Group, the Museum's agent for licensing and distribution of images to outside publishers and researchers.

If you wish to quote any of this material in a publication, an application for permission to publish must be submitted to the MoMA Archives. This stipulation also applies to dissertations and theses. All references to materials should cite the archival collection and folder, and acknowledge "The Museum of Modern Art Archives, New York."

Whether publishing an image or quoting text, you are responsible for obtaining any consents or permissions which may be necessary in connection with any use of the archival materials, including, without limitation, any necessary authorizations from the copyright holder thereof or from any individual depicted therein.

In requesting and accepting this reproduction, you are agreeing to indemnify and hold harmless The Museum of Modern Art, its agents and employees against all claims, demands, costs and expenses incurred by copyright infringement or any other legal or regulatory cause of action arising from the use of this material.

NOTICE: WARNING CONCERNING COPYRIGHT RESTRICTIONS

The copyright law of the United States (Title 17, United States Code) governs the making of photocopies or other reproductions of copyrighted material. Under certain conditions specified in the law, libraries and archives are authorized to furnish a photocopy or other reproduction. One of these specified conditions is that the photocopy or reproduction is not to be "used for any purpose other than private study, scholarship, or research." If a user makes a request for, or later uses, a photocopy or reproduction for purposes in excess of "fair use," that user may be liable for copyright infringement.

FOR STUDY PURPOSES ONLY. NOT FOR REPRODUCTION.

The Museum of Modern Art Archives, NY	Collection:	Series.Folder:
	MSB	III.C.13*

АЛЕКСАНДР КУСИКОВ

ИСК[illegible]МЭ

Lamella — on an ivory diptych, triptych etc. 1 leaf

per Marek Xian Art

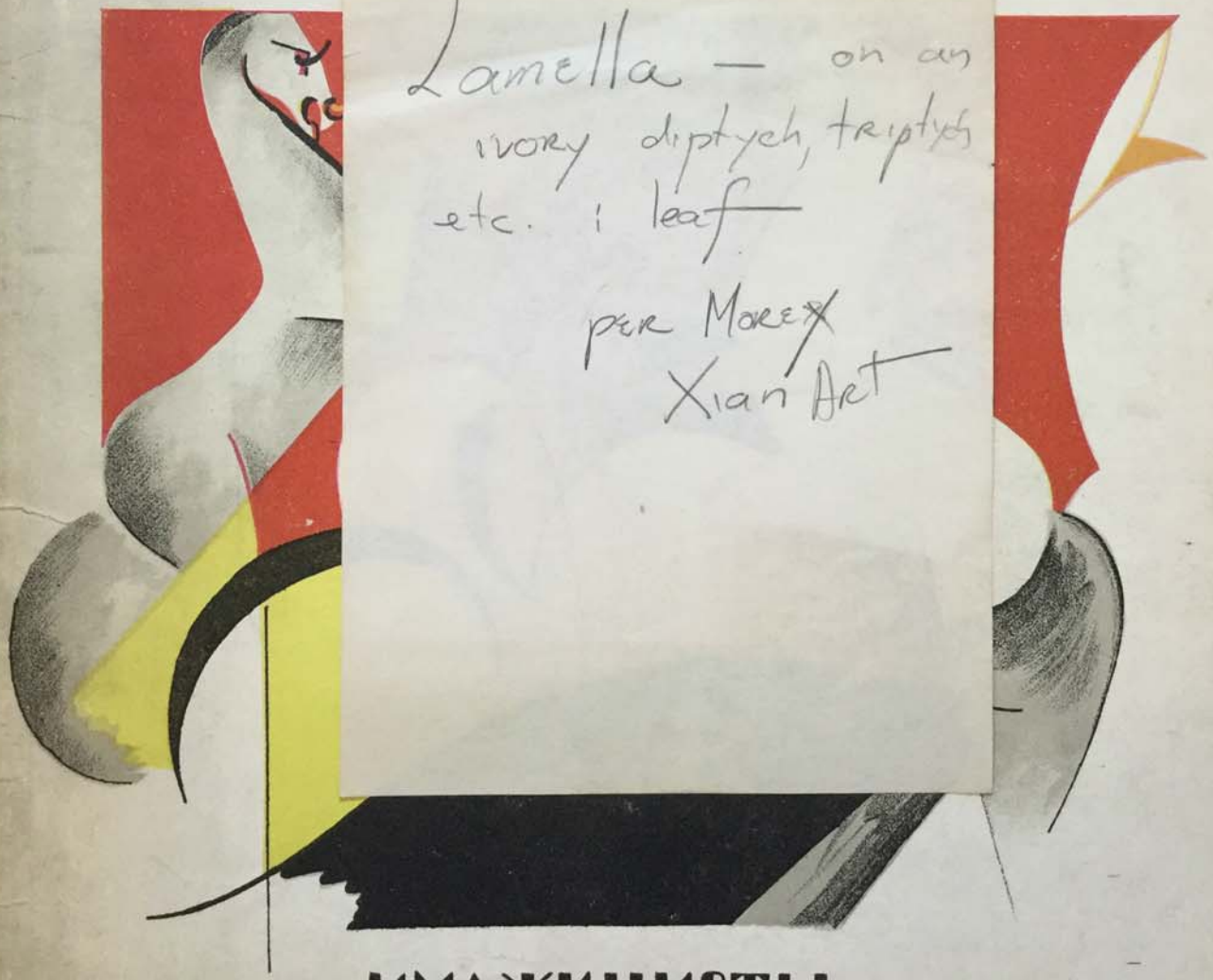

ИМАЖИНИСТЫ

FOR STUDY PURPOSES ONLY. NOT FOR REPRODUCTION.

The Museum of Modern Art Archives, NY	Collection:	Series.Folder:
	MSB	III. C. 13*

АЛЕКСАНДР КУСИКОВ

ИСКАНДАР НАМЭ

ИМАЖИНИСТЫ

FOR STUDY PURPOSES ONLY. NOT FOR REPRODUCTION.

The Museum of Modern Art Archives, NY	Collection:	Series.Folder:
	MSB	III.C.13*

ЧИСТЫЙ СБОР С ЭТОГО ИЗДАНИЯ ЖЕРТВУЕТСЯ АВТОРОМ В ПОЛЬЗУ ГОЛОДАЮЩИХ

[Fruits work of the starving people]

ЦЕНА КАЖДОГО ЭКЗЕМПЛЯРА 25.000 РУБЛЕЙ

FOR STUDY PURPOSES ONLY. NOT FOR REPRODUCTION.

The Museum of Modern Art Archives, NY	Collection:	Series.Folder:
	MSB	III. C. 13 *

НАСТОЯЩЕЕ ИЗДАНИЕ ОТПЕЧАТАНО ПОД ЛИЧНЫМ НАБЛЮДЕНИЕМ АВТОРА В МОСКВЕ В 7-ОЙ ТИПОГРАФИИ М. Г. С. Н. Х. (Б. МАМОНТОВА) ДЛЯ КНИГОИЗДАТЕЛЬСТВА „ИМАЖИНИСТЫ“ В КОЛИЧЕСТВЕ 500 ИМЕННЫХ И НУМЕРОВАННЫХ ЭКЗЕМПЛЯРОВ. ПОРТРЕТ ПОЭТА, РИСУНКИ И ОБЛОЖКА РАБОТЫ ХУДОЖНИКА ВЕРЫ АЛЕКСАНДРОВОЙ.

cover illus. by Vera ALEKSANDROVA

№

Этот экземпляр отпечатан для

FOR STUDY PURPOSES ONLY. NOT FOR REPRODUCTION.

The Museum of Modern Art Archives, NY	Collection:	Series.Folder:
	MSB	III. C. 13 *

ALEKSANDR KUSIKOV

АЛЕКСАНДР КУСИКОВ

ISKANDAR NAME

ИСКАНДАР НАМЭ

IMAGINISTS

ИМАЖИНИСТЫ

МОСКВА
1921-1922

FOR STUDY PURPOSES ONLY. NOT FOR REPRODUCTION.

The Museum of Modern Art Archives, NY	Collection:	Series.Folder:
	MSB	III. C. 13*

КНИГИ АЛЕКСАНДРА КУСИКОВА

Зеркало Аллаха — стихи. К-во Песслер. Москва 1918 г.
Обложка работы Б. Зякина (распродано).

Сумерки — стихи. К-во «Чихи-Пихи». Москва 1919 г.
Издание четвертое (распродано).

Поэма Поэм К-во «Сандро». Москва 1920 г.
Издание нумерованное Обложка и рисунки от руки работы Б. Эрдман (распродано).

Коевангелиеран — стихи. К-во «Имажинисты». Москва 1920 г.
Обложка и рисунки работы Б Эрдман. (распродано).

В Никуда — вторая книга строк. К-во «Имажинисты». Москва 1920 г.
Портрет и обложка работы Г. Якулова.

Джульфикар — поэма. К-во «Имажинисты». Москва 1921 г.

Алиф-Лям-Мим — поэма. К-во «Имажинисты». Москва 1921 г.
Обложка работы Г. Якулова.

Имажинизм — теория имажинизма (готовится)

Зеркало Аллаха — первая книга строк. К-во «Имажинисты». Москва (готовится).

Аль-Барран — поэмы. Берлин 1922 г. (печатается)

Искандар-Намэ — поэма. К-во «Имажинисты». Москва 1921 г.
Издание нумерованное. Портрет обложка и рисунки работы Веры Александровой.

Р. И. В. Вх. № 11. Москва. Тир. 500 экз.
7-я типография М. С. Н. Х. (бывш. Мамонтова).

THE REMAINDER OF THIS PUBLICATION HAS NOT BEEN SCANNED.

FOR STUDY PURPOSES ONLY. NOT FOR REPRODUCTION.

The Museum of Modern Art Archives, NY	Collection: MSB	Series.Folder: III.c.13*

N°. 721 — Zondag 20 November. — A°. 1904.

HONDERD ACHTSTE JAARGANG

UTRECHTSCH PROVINCIAAL EN STEDELIJK DAGBLAD

Derde Blad.

NIET-OFFICIEEL GEDEELTE.

Het Utrechtsche Kinderhuis.

(Ingezonden)

Dezer dagen werd alhier verspreid een circulaire, waarin geld wordt gevraagd om de definitieve oprichting van een Kinderhuis mogelijk te maken. De bedoeling van dit Kinderhuis is om aan kinderen van ouders, die door werken buitenshuis den kost moeten verdienen, of door een andere oorzaak niet in staat zijn zelf hun kinderen te verzorgen, tusschen de schooluren een aangenaam en nuttig verblijf te verschaffen. Van 12—2 en van 4—8 uur en des Zaterdags den geheelen dag, zal het Kinderhuis voor hen openstaan. 's Middags ontvangen zij een warm eenvoudig maal, en 's avonds, voordat ze naar huis gaan, een boterham met een glas melk. De kinderen worden bezig gehouden met spelen, lezen, vertellen, zingen, fröbelen en er zal les gegeven worden in het schoenmaken, timmeren, slöjd, matten vlechten enz. De ouders moeten daarvoor betalen 7½ cts. per heelen en 5 cts. per halven dag.

Voor ± 24 kinderen per dag berekent men jaarlijks noodig te hebben een som van ongeveer *f* 2000; rekent men dat de ouders zelf daarvan *f* 300 betalen, dan blijft een som van *f* 1700, die door jaarlijksche bijdragen moet worden gedekt.

De ruim 3000 verspreide circulaires hebben opgebracht: *f* 750,75 aan jaarlijksche en *f* 315,25 aan bijdragen voor éénmaal, dus nog niet de helft van hetgeen noodig is.

Merkwaardig is 't, dat de meeste inschrijvingen zijn van de kleine burgerij; behalve eenige hoogere zijn de meeste biljetten ingevuld met *f* 1, *f* 2, *f* 2,50 per jaar. Wij kunnen daarvoor niet dankbaar genoeg zijn; het is ons een bewijs hoezeer de winkelstand ons streven waardeert, we stellen dit op zeer hoogen prijs. Maar — wij kunnen 't buiten de hooge inschrijvingen niet stellen. Hoe komt 't dat die ons, op enkele loffelijke uitzonderingen na, ontbreken? Is de circulaire (bij ongeluk?) in de prullemand geraakt? Is ze misschien onverhoopt blijven liggen en niet afgehaald? Wij kunnen niet aannemen, dat voor dit mooie doel de sympathie bij de hoogere standen ontbreken zou. Zou dan in Amsterdam, Den Haag, Rotterdam, Leiden, kunnen tot stand gebracht worden, wat in Utrecht niet zou kunnen bestaan? Of meent men: de oprichting van een Kinderhuis is een nieuwe philanthropische gril? Een mode-artikel, dat eigenlijk overbodig mag heeten? Overbodig.....! Laatst op één zelfden morgen, kwam een wijkzuster mijn hulp inroepen voor een vrouw, die uit werken gaat. Onlangs was ze, door een geheimzinnige vrees gedreven, uit haar werkhuis naar huis gesneld. Wat vond ze? De kamer vol petroleumdwalm en haar drie kinderen bijna gestikt in de bedstee. Daarna kwam een kapiteine van het Leger des Heils mij om hulp vragen voor 4 kinderen: moeder dood, vader alcoholist, de kinderen aan hun lot overgelaten. Wat moet er van die stumpertjes groeien? Ik beloofde die beiden, de wijkzuster en de kapiteine, dat 'k mijn best zou doen voor de oprichting van ons Kinderhuis.

O, wat wordt er al niet gedacht, gesproken, geschreven over de beste wijze om de maatschappij te beschermen tegen de dranksuchtigen, de misdadigers, de krankzinnigen, tegen de paria's, die... misschien nooit geworden zouden zijn wat ze thans zijn, wanneer een liefdevolle hand zich over hen had uitgestrekt toen ze nog kinderen, toen ze nog te leiden waren.

Een moeder, bij wie ik me moest beklagen over 't onbeschaamde jokken van haar eenigen jongen, zei met tranen in de oogen: „Och Mevrouw, de jongen is zoo achteruit gegaan toen m'n man ziek was en ik uit werken moest gaan; hij was geheel overgelaten aan zijn blinden grootvader, en ik wist over dag niet waar hij was of wat hij deed." Die man is nog altijd ziek en de vrouw moet nog altijd werken om den kost te verdienen voor hen drieën, — wie zal 't kind beschermen?

De burgerij van Utrecht klaagt (en terecht!) over de baldadigheid van de straatjeugd. (Iedere ruit is voor hen een vijand, dien ze meenen te moeten vernielen!) en we ergeren ons aan hun vernielzucht. Maar geven we ons ons rekenschap van de oorzaken daarvan: 't gebrek aan toezicht, 't loopen, de ongezelligheid in huis! Voorkomen is beter dan genezen. Trachten we dan te voorkomen, dat onze Utrechtsche jongens worden dranksuchtigen, misdadigers, landloopers of bedelaars, door de oprichting van een Kinderhuis, waar ze vinden: warmte, gezelligheid, tucht, licht, vreugde, liefde, — alles, waarvan onze eigen kinderen zoo ruimschoots genieten. We willen 't kwade overwinnen door 't goede.

Het huis is er; de directrice is er; van een gedeelte van de giften voor eens kan 't nog ontbrekende meubilair worden aangeschaft; nog eenige steenen moeten worden aangebracht, ... wie brengt ze ons? ...... en 't Kinderhuis is opgebouwd. De kinderen wachten en vragen „wanneer 't komen zal?" Wanneer zal 't geopend worden? Wanneer zal 't zijn deuren wijd openzetten voor zóóveel kleinen, die anders dreigen onder te gaan?......

Op aanvraag worden gaarne nog circulaires met inteekenbiljetten verstrekt door Mevrouw M. G. Muller—Lulofs, Presidente van het voorloopige bestuur, Maliebaan 27.

BUITENLAND.

Brieven uit Parijs.

13 November. Een der laatste dagen, waarop de „Salon d'Automne" sinds een maand in het „Grand Palais" des Champs Elysées gehouden, open is. Nog altijd stroomen de bezoekers naar deze derde periodieke schilders-expositie. Het is de jonge generatie, de nieuwe, onafhankelijke richting, die er vertegenwoordigd is en...... de geest des tijds is nu eenmaal met hen, die naar onafhankelijkheid streven en zich uit schoolsche banden wenschen los te maken. Autoriteiten van de nieuwe school als Carrière, Francois Jourdain, Chéret, Maufra, Truchet en anderen hebben trouwens door hun deelneming het voorbeeld gegeven en het bestuur der nieuwe schildersvereeniging heeft bovendien aan deze tentoonstelling luister bijgezet, door er werken van overleden meesters als Puvis de Chavannes en Jaulouse Lautrec aan toe te voegen. Er zijn ruim 1500 schilderstukken tegen en enkele beeldhouwwerken. Onder de laatste spant ongetwijfeld het werk van den Italiaanschen beeldhouwer Medardo Rosso de kroon. Voor velen, zelfs te Parijs, is diens expositie — 22 stukken inhoudende — een openbaring. Rosso heeft namelijk nooit te Parijs op de gewone wijze van introductie, aanbeveling, relatiën, naar populariteit gestreefd en zijn kunst is te onafhankelijk van karakter, te nieuw en te origineel, om van zelf tot de oningewijde foule te spreken. In Duitschland, Oostenrijk en ook in Holland is hij echter meer bekend. Bij ons exposeerde hij een paar jaar geleden naast de impressionisten Renoir, Monet en Sisley en tijdens zijn verblijf in Nederland maakte hij een werk, dat door veel kenners voor uitstekend wordt gehouden: het portret van dr. Fles, bij de oude, en wellicht ook bij jongere Utrechtenaren wel bekend.

Rosso verdient ten volle de waardeering, die hem, hoewel laat, thans te Parijs ten deel valt en dat bewijst, dat zelfs een Salon d'Automne naast twee Salons in de lente nog wel reden van bestaan kan hebben. De Milaansche beeldhouwer is de schepper van het impressionisme in de plastiek. Terwijl de impressionisten in de schilderkunst dadelijk aanhangers en leerlingen kregen, heeft hij jaren lang met geduld en volharding en zonder aan de oude school eenige concessie te doen, gestreden en geleden. Zijn theorie, dat er éénheid in een kunstwerk moet bestaan, dat er slechts plaats is voor één optisch effect, dat de kunstenaar alleen den indruk behoort weer te geven, op een zeker oogenblik door hem opgedaan, — theorie, die hij bij meesters als Rembrandt en Velasquez in praktijk zag gebracht, vulde hij aan met de invoering in de plastiek van het beginsel, dat geen voorwerp uit zijn omgeving mag worden losgerukt: de atmosfeer zoowel als de aangrenzende lichamen oefenen invloed uit op het voorwerp zelf. Zoo wordt naar Rosso in de plastiek even goed als in de schilderkunst alles een vraag van tonaliteit en mag de beeldhouwer slechts uitbeelden hetgeen hij in de natuur, op een gegeven afstand en in een gegeven belichting, waarneemt. Zoo verdwijnt voor hem de tastbare vorm, „de moule", om een Fransche uitdrukking te gebruiken. Zoo zijn de kunstwerken ontstaan, die we reeds in Duitsche en Oostenrijksche, doch nog niet in Fransche musea aanschouwen: „la malade à l'Hopital", „la Femme à la Voilette" en „la Rieuse". Zoo is ten slotte, wat het ideaal van den meester in de beeldhouwkunst vereenzelvigd met de schilderkunst, al werkt zij met eenvoudiger en daarom moeilijker toe te passen middelen!

15 November. Des namiddags in het Théâtre Français, waar Alfred Capus met Notre Jeunesse een triomfalen intocht houdt. De generale repetitie van dat stuk is nog drukker bezocht dan andere generale repetities. Er is geen plaatsje meer open en Capus is voor de zooveelste maal de held van den dag. Daar verspreidt zich in de laatste entre-acte, terwijl het publiek zich in de couloirs verdringt, babbelend, coquetteerend, lachend, intrigeerend, groetend en rondkraaiend met den zwier en de ongedwongenheid, die het betere deel van het Parijsche publiek kenmerken, op eenmaal het bericht, dat generaal André, een andere „held van den dag", is afgetreden. Zoo sterk is de belangstelling in Capus' comedie niet, of plotseling staan de gesprekken van de fictie op de werkelijkheid over. De nationalisten onder de toeschouwers verklaren terstond, dat die demissie de voorbode is van den val van het ministerie; de regeeringsmannen betoogen, dat Combes integendeel zijn positie heeft versterkt en ik ben er niet verre van aan de laatsten gelijk te geven.

Voor de meerderheid is het aftreden van den minister van oorlog een lang verwachte, onvermijdelijke gebeurtenis, en ieder weet reeds te voorspellen dat Berteaux, André's opvolger zal zijn. Het is inderdaad gedurende de jongste parlementaire gebeurtenissen duidelijk geweest dat genoemde afgevaardigde voor het departement van Seine-et-Oise niets liever verlangt dan chef van Frankrijk's leger te worden, en het is meer dan waarschijnlijk, dat door hem en zijn vrienden achter de schermen de zaken zoo zijn ingericht dat er te eeniger tijd aan dien wensch tegemoet kan worden gekomen. Op het oogenblik is Berteaux dus dankbaarheid verschuldigd aan zijn politieke tegenstanders Guyot de Villeneuve en Syveton, die wel het meeste er toe bijgebracht hebben het ministerie van oorlog vacant te maken. Berteaux heeft dus groote kans, te meer daar hij niet beslist onpopulair is bij de rechterzijde. Hij is daarenboven voor een ongehoofd betrekkelijk jong, 54 jaar, hij woont in de Avenue des Champs Elysées, is agent de change aan de Parijsche Beurs, en tevens ...... radikaal-socialist. Dat die twee functiën, oppervlakkig beschouwd, weinig bij elkaar passen, schijnt er minder toe te doen. Grooter bezwaar schijnt het dat de waardigheid van minister onvereenigbaar is met de betrekking van „agent de change". Doch daarop wordt natuurlijk wat gevonden. Het voornaamste is, dat niemand aan Berteaux militaire bekwaamheden ontzegt: er wordt in Frankrijk wel eens iemand minister, die minder van de zaken van zijn departement afweet. En op die wijze gaan de gesprekken voort. Reeds denkt bijna niemand meer aan den armen generaal André, die, met een doek om het hoofd, zijn laatste ministerieele uurtjes doorbrengt daar ginds in het reusachtige gebouw van den Boulevard Saint-Germain. „Sic transit gloria mundi!"

16 November. De kleine, elegante Athénée-schouwburg, een theater, dat juist het wufte, doch ook geestige en eenigszins lichtzinnige karakter weergeeft, dat de Faam steeds aan de Parijzenaars heeft toegeschreven, heeft op het programma een nieuw stuk, „Chiffon" getiteld. Ook die naam past volkomen bij den geest, die er uitgaat zoowel van den schouwburg als van haar, die er voornamelijk heengaat: de Parisienne, eenmaal door Meilhac en Halévy Frou-Frou werd gedoopt, en thans op het punt dien bijnaam te wisselen naar den titel van het nieuwe stuk: zinnebeeld van de vrouw, die luchthartig maar niet slecht, gevoelvol maar onverstandig, lichtgeraakt en op genot gesteld, doch te leiden is: een streng zonnewen in één woord, plooibaar, ritselend en veelkleurig als een lap satijn.

De Athénée-schouwburg, sinds een jaar of zeven verrezen op de plaats waar eens 't groote Edentheater stond, dat geen „veine" had, heeft in den laatsten tijd wel veine gekend. In drie jaar heeft het slechts twee stukken gespeeld: „l'Enfant du Miracle", een erg lichtzinnige maar even grappige Vaudeville, waarin de Curator Ventris, wel bekend in het Romeinsche recht, een hoofdrol speelt, en „le Prince-Consort", een bijzonder flauwe charge, die, wellicht om sommige toespelingen op de actualiteit, de Parijzenaars bijzonder scheen aan te trekken. Het nieuwe stuk, van de hand van nog onbekende schrijvers, René Peter en Robert Danceny (waarvan de laatste een dame is), zal waarschijnlijk niet zulk een groot succes beleven, doch valt toch in den smaak van het „Paris qui s'amuse", en kan voor den vreemdeling, die een oogenblik verstrooiing zoekt, wellicht eenige bekoring hebben. „Chiffon" is beter dan een gewoon vaudeville, gelijk de heldin, van den zelfden naam, of liever bijnaam, meer sentiment bezit dan de gewone Parijsche zondares. Het is een karakter, en haar echtgenoot, die gespeeld wordt door den directeur van het Athénée Abel Deval (tevens mecoenas doctor en indertijd in Holland een oogenblik bekend om zijn vrij wel mislukte Rembrandt-opvoeringen), is zelfs een mooi karakter — hij schenkt zijn echtgenoote vergiffenis — maar dat alles neemt niet weg dat het adulterium weder schering en inslag is van de comedie. Het thema is oud, doch de variatiën lijken onuitputbaar, en heel weinig nieuws is er niet onder de zon, die het centrum vormt van de „Ville Lumière".

Engelsche Brieven.

Londen, 18 Nov. 1904.

De Koning en de Koningin van Portugal zijn eenige dagen op visite bij den Koning en de Koningin van Engeland, en als er zulke hooge gasten zijn, dan heeft het Londensche publiek in den regel ook zijn aandeel in de festiviteiten, waarmede zoo'n vorstelijk bezoek gepaard gaat. Eén of meermalen wordt het in de gelegenheid gesteld om de vreemde vorsten te zien en toe te juichen. En Londen houdt daar wel van. Het doet gewoonlijk zijn best om bij een officieel bezoek er goed uit te zien, om met zijn versierde straten en zijn vlaggetooid een goeden indruk te maken en de gasten in feestdos te ontvangen.

Evenwel, Koning Edward en Koningin Alexandra houden thans op Windsor-Castle verblijf, zoodat de Londenaars niet heel veel van de gasten te zien krijgen. Maar gelukkig stond als onderdeel op het programma voor het vorstelijke bezoek ook een dejeuner op den Guildhall, zoodat het publiek op straat op die manier toch zijn aandeel kreeg. Die plechtigheid had gisteren plaats.

Voor de City was dat iets buitengewoons. Twee malen in acht dagen tijds een optocht door haar straten te zien trekken, dat was een buitenkansje, gelijk het voor den pas een week geleden geïnstalleerden lord-mayor een buitenkansje was om reeds nu een Koninklijk paar ten eten te mogen hebben. Want zulk een eer valt niet aan alle lord-mayors ten deel.

Zoo hadden wij dan gisteren het bezoek van Koning Carlos en Koningin Amélie. Het Koningspaar kwam van Windsor aan het Paddingstation aan en begaf zich van daar langs de afgezette en van menschen volle straten naar den Guildhall. Het was echter heel ongeschikt weer voor een optocht. Er hing een onaangename, echte November-mist over Londen, wel is waar geen beruchte zwarte mist, maar toch zóó, dat men niet heel ver voor zich uit kon zien, zoodat de versieringen in het geheel niet tot haar recht kwamen. Enfin, de menschen, die een paar uur lang geduldig bij het station hadden staan wachten, verklaarden, dat zij al blij waren, dat zij ten minste het midden van de straat konden zien! Die waren dus met weinig tevreden.

De straatversiering bestond uit Venetiaansche masten met bloemen, slingers van groen en vlaggen. Uit tal van huizen was de vlag uitgestoken, terwijl op verschillende plaatsen dwars over de straat stukken vlaggedoek gehangen waren, met toepasselijke opschriften, als: „Welkom", „Salve", „De City groet U" e. d. Op sommige „vlucht-eilandjes" in de straten was een versiering van palmen en chrysanten aangebracht, zoodat, als de zon eens had geschenen, de straten er wel aardig uitgezien zouden hebben. Maar in plaats van zonnestralen kregen we mist, die hoe langer hoe dikker werd.

Het behoort bij een dergelijken optocht tot het gebruikelijke ceremonieel, dat aan de grenzen der verschillende gemeenten van het Greater London, die de stoet doortrekt, door den mayor dier gemeente een adres van welkom en hulde wordt aangeboden aan de personen, wien het eerbetoon geldt. Dat bleef natuurlijk ook nu niet achterwege.

Het begon al dadelijk na de aankomst aan het Paddington-station, waar de gemeenteraad van Paddington zijn hulde bracht en betaalde. 't geschiedde onderweg namens de City van Westminster, den raad van Marylebone, van Holborn en ten slotte op Guildhall door de City zelf. Al die adressen waren natuurlijk in zeer smaakvolle bandjes gebonden en het een was al fraaier dan het andere.

De stoet zelf bestond uit zeven gala-rijtuigen met barsden escortes. Vooraan reed het rijtuig, waarin de Prins en de Prinses van Wales, die met het Portugeesche Koningspaar van Windsor gekomen waren, gezeten waren. Het was bespannen met vier paarden en werd gevolgd door eenzelfde rijtuig voor de leden van hun gevolg. Koning Carlos en zijne gemalin zaten in een prachtigen staatsiekoets (het was de mooie koets, waarin Koning Edward en Koningin Alexandra de dag na de kroning hun rondgang door Londen maakten) getrokken door zes paarden. Daarop volgden nog vier rijtuigen, elk met vier paarden, waarin de leden van het gevolg hadden plaats genomen.

Koningin Amelie is een knappe verschijning, met een innemend gezicht. Koning Carlos daarentegen is dat wellicht vroeger geweest. Thans is hij daartoe te gezet geworden. Zijn gelaat toont bonhomie en men zou hem voor een ronden zeeman kunnen houden. Trouwens hij moet een knap zeiler zijn.

De pracht in de rijk versierde zaal van den Guildhall laat zich bijna niet beschrijven. Als de „City-koning" en zijn hof zulke hooge gasten ontvangt, dan gebeurt dit op waarlijk vorstelijke wijze. De lord-mayor, de sheriffs en de aldermen zijn allen in hun kleurrijke, ouderwetsche, maar daardoor juist zoo schilderachtige ambtsgewaden gehuld. Evenzoo zijn natuurlijk de genoodigde staatslieden in hun met goud en zilver bestikte rokken gehuld, terwijl de dames in smaakvolle toiletten, flonkerend van diamanten, een alleraangenaamste afwisseling brengen tusschen de uniformen en ambtsgewaden der heeren. De tafels zijn prachtig versierd en bedekt met schitterend kristal, kostbaar porcelein, gouden en zilveren vaatwerk.

Aan den disch zat aan de rechterhand van den lord-mayor Koning Carlos, aan zijn linkerhand Koningin Amelie. De Prins van Wales zat naast de Koningin, de lady-mayoress naast den Koning.

Na den toast op Koning Edward en Koningin Alexandra bracht de lord-mayor een dronk uit op de koninklijke gasten der City. Hij herinnerde daarin aan de roemrijke historie van Portugal en aan de goede betrekkingen, die sinds eeuwen tusschen Portugal en Engeland hadden bestaan. Zijn woorden werden met groote geestdrift toegejuicht.

Onmiddellijk daarna kreeg Koning Carlos het woord, om den toast van den lord-mayor te beantwoorden. De Koning las dat antwoord in goed Engelsch voor. Zijn speech was evenzeer een herinnering aan lang vervlogen tijden, toen kloeke zeevaarders nieuwe wegen zochten en Indië ontdekten. Voorts wees hij er op, dat den vorigen avond op Windsor een arbitrage-verdrag tusschen Portugal en Engeland was gesloten en hij herinnerde er aan, dat reeds vijf eeuwen geleden een verdrag was gesloten door een anderen Edward. Ten slotte dronk hij op het welzijn van den lord-mayor en van de City.

Ook 's Konings speech werd met geestdrift toegejuicht, en nadat de lord-mayor met enkele woorden daarvoor gedankt had, trokken de hooge gasten zich eenige oogenblikken in de „withdrawing-room" terug, waar zij, evenals de Prins en de Prinses van Wales, hunne handteekeningen plaatsten in het gulden herinneringsboek der City. Daarna keerden de hooge gasten weer naar het Paddington-station terug.

De mist was intusschen nog weer dichter geworden, zoodat het publiek op straat, na onaangenaam wachten, nog niet veel te zien kreeg. Wel juichten de menschen toen de stoet langs hen heen trok, maar bepaald van harte ging het niet. Om half 4 vertrok de trein naar Windsor en had Londen zijn aandeel in de festiviteiten van het koninklijke bezoek gehad.

Het had mooier kunnen zijn!

Dick.

VERSPREIDE BERICHTEN.

— De onthulling van het monument te Parijs voor César Franck op 22 October ondervond algemeene belangstelling. Het is een der schoonste gedenkteekens van de hoofdstad, en maakt in zijn rustige omgeving midden tusschen het groen van mooie parken, een weldadigen, verheffenden indruk, ook door de zinrijke uitvoering door den beeldhouwer A. Lenoir. Onder de sprekers aan het graf waren o. a. Vincent d'Indy, Colonne, Dubois, enz.

In Maart zal het Joachim-kwartet uit Berlijn daar ter stede een Beethoven-festival geven, waarin 17 quartetten van den meester ten gehoore zullen gebracht worden.

— De firma Blüthner uit Leipzig ontving bij de wereldtentoonstelling te St. Louis den „Grand Prix", voor wat zij op het gebied van instrumentenbouw gepresteerd heeft.

— De „Opéra Comique" te Parijs zal in dit seizoen drie Duitsche werken monteeren, als „Don Juan", „Fliegende Holländer" en „Figaro's Hochzeit". Als nouviteiten komen werken van Pierné, Doret, Bruneau en Dupont (het door Sonzogno bekroonde werk „La Cabrera") ten tooneele.

— Onder de noviteiten voor dit seizoen te Milaan aangekondigd in het „Teatro lyrico", behooren o. a. „Siberia" van Giordano, „Héléne" van Saint-Saëns, „Zaza" van Leoncavallo, „Louise" van Charpentier, enz. enz.

— De barytonzanger Karl Mayer heeft het openbaar optreden voor goed vaarwel gezegd, en zich onlangs te Keulen gevestigd, om daar als zangleeraar werkzaam te zijn.

— Massenet bericht dat hij zelf de laatste repetities van zijn Jongleur de Notre Dame te Brussel komt leiden.

— Men zegt, dat de Joden te New-York een wonderbaarlijken cantor ontdekt hebben uit Rusland, Schlossberg genaamd, wiens stem geen bariton, tenor of bas is, maar alles tegelijk. Menschen, die hem vol geestdrift gehoord hebben, zeggen, dat hij de hoogste noot kan bereiken, die een beroemde groote opera-zangeres mogelijk is, en dan met de minste moeite overgaan tot diepen bas. Soms lijkt het, dat hij twee of drie muzikale instrumenten in zich heeft. De synagoge, waar Schlossberg cantor is, zijn altijd stampvol. Hij is godvruchtig van natuur en weigert op het wereldsche tooneel te verschijnen. Wonderlijk!

— De Mendelssohn-prijs voor uitvoerende kunstenaars is dit jaar te Berlijn uitgereikt aan de violiste Palma v. Paszthory, die voor componisten kon echter niet vergeven worden.

— In Berlioz' geboorteplaats Côte-Saint-André, zal in dit seizoen door een ensemble der Opéra Comique te Parijs, opvoeringen worden georganiseerd van diens opera „Les Troyens".

— Te Boston heeft de eerste opvoering in het Engelsch van „Parsifal" onder kolossale deelneming plaats gevonden, zoodat directeur Savage er binnen 14 dagen nog 16 zal laten volgen. Daarna is hij voornemens het werk 44 keeren te New-York uit te voeren binnen een tijd van zes weken. De zorgvuldigheid, waarmede het werk gemonteerd en voorbereid is, moet in niets bij die van Conried achterstaan. Mevr. Kirkby Lunn en Pennarini worden in de eerste plaats genoemd als Kundry en Parsifal. Kapelmeester Rothwell dirigeerde.

— De buste van Peter Benoit, die bestemd is voor het conservatorium te Antwerpen, is afgeleverd door den beeldhouwer M. Pickery uit Brugge, en moet uitstekend geslaagd en treffend van gelijkenis zijn.

— Onder leiding van den nieuwen kapelmeester Michael Balling had te Carlsruhe onlangs een geheel met eigen krachten voorbereide opvoering van den „Ring"-cyclus plaats, die roemrijk ook voor den dirigent is verloopen.

— Het heet dat Siegfried Wagner zich in verbinding heeft gesteld met den Italiaanschen impresario Bonetti voor een concerttournée door een aantal Italiaansche steden.

FOR STUDY PURPOSES ONLY. NOT FOR REPRODUCTION.

The Museum of Modern Art Archives, NY	Collection: MSB	Series.Folder: III.C.13*

Continuation

Arnhemsche Courant, 7 Feb.

Een mooi doek is «Châlet à Pourville» van Renoir, die verder een paar figuurstukken tentoon stelt, welke hem van een andere, heel wat mindere zijde doen kennen. Kleur en modelé van «Jeune fille» zijn al heel slecht; «Tête de femme» zou kunnen dienen als voorbeeld, hoe men portretten niet moet schilderen.

Een aardig doekje is «Le Chemin des Fontaines» van Sisley.

De roem van den beeldhouwer M. Rosso, wordt, hoewel er vijf nrs. van hem in den catalogus staan opgeteld, slechts opgehouden door een «Portrait en bronze». Zijn verdere inzending was bij ons bezoek nog niet aangekomen. En wat dat portret betreft, het lijkt zoo weinig op een portret en de stof, waaruit het vervaardigd is, zoo weinig op brons, dat we, een vergissing vermoedende, er maar over zullen zwijgen.

P.

Nieuwe uitgaven:

«Van een Hertog en een Koningin Gedicht van G. A. Priem. Muziek van H. Hendriks. (Uitgave der Naamlooze Vennootschap: «De Nieuwe Muziekhandel, Amsterdam).

Inhoud van Tijdschriften.

«Electra» no. 40: Onderzeesche torpedobooten: Rookende schoorsteenen; Amerikaansche scheepswerven; Snelloopende stoommachines; Duikertoestellen; De snelste schepen.

— «Maandblad tegen vervalschingen» no. 7: Een interessant rechterlijk vonnis in zake levensmiddelen-vervalsching. — Onderzoekingen van levensmiddelen en handelsartikelen, gedaan aan het Laboratorium voor chemisch en microscopisch onderzoek, Keizersgracht 291, Amsterdam: Dr. van Hamel Roos en Harmens. — Contrôle-onderzoekingen: (Beschuit. — Bier. — Boter Brood. — Cognac. — Email. — Hoendervoer. — Levensmiddelen (verduurzaamde). — Melk. — Roggebloem. — Zeep) — Tegen de boterknoeierijen. — Uittreksel uit het rapport van den scheikundige bij den Keuringsdienst van voedingsmiddelen te Rotterdam. — Een wet tegen levensmiddelen-vervalsching. — Vernuftige wijze van bedriegelijke toevoeging van saccharine aan bier. — Wetenschappelijke berichten: (Waarvan hangt het gehalte van vluchtige vetzuren der natuurlijke boter af? — Meelonderzoek op kleur. — Ontsmetting door formaldehyde). — Koe- en Geitenmelk. — Vergiftiging door geneesmiddelen in ouwels met opschrift in gekleurde letters. — Hygiëne in de vrouwelijke kleederdracht. — Gevaar bij gebruik van Geysers zonder pijpgeleiding naar buiten. — Een nieuwe soort kunstleder. — Een fabriek ter vervaardiging van kunstzijde. — Onderzoek van Eieren. — Voedingswaarde van chocolade. — Een nieuw soldatenbrood. — Koken en verwarmen door electriciteit. — Voedingswaarde van brood. — Bacteriën in koemelk na genezen ziekten. — Vraagbord. — Is gist een voedingsmiddel?

— De «Hollandsche Lelie» no. 32: Een groet, door J. André de la Porte; Ons dieet, door een dokter; Londensche brieven; Dezillusie, door C. R. ...

STOOMSCHEPEN.

Het stoomschip «Soembing», van Rotterdam naar Java, arriveerde 6 dezer te Marseille.

De «Prinses Sophie», van Amsterdam naar Batavia, passeerde 6 dezer Ouessant.

De «Koning Willem I», van Amsterdam naar Batavia, vertrok 6 dezer van Suez.

De «Telamon», van Amsterdam naar Batavia, arriveerde 4 dezer te Liverpool.

De «Rotterdam», van Nieuw York, arriveerde 6 dezer te Rotterdam.

INGEZONDEN MEDEDEELINGEN BETREFFENDE HANDELSZAKEN.

Het Water Vichy Célestins, is wegens zijn succès het voorwerp van talrijke namakingen; men moet dan ook zorg dragen op den hals der flesch het blauwe schijfje «Vichy Etat» te eischen, dat er de echtheid van waarborgt.

FINANCIËEL NIEUWS.

Omtrent de stemming der Beurs op gisteren zegt het «Hbld.»:

Van Banken waren de Consignatiebank 1 pct. hooger.

Van locale fondsen waren hooger: Jav. Bank 1, Kalibagor 4, N. Guinea Handel-Maatschappij 1½, Deli Tabak 1, Franco Deli ½, Langkat Tabak B 1, Medan 1, Holland—Gulf Stoomv. ½, Rotterd. Lloyd 1, Amst. Rumeensche Petrol. 1½, Koninkl. 2, Cert. 5, Schibaieff ⁶⁄₈, Kwandang Soemalata 1½, Noord-Celebes 3, Oost-Borneo 1¼, Pagoeat ⅛ pct.

Lager: Nederlandsche Handel-Maatschappij Contant ½, Deli Plantage ½, Prefer. Deli Tabak 2¾, Langkat Tabak A 1, Serdang 1, Wester Suiker 2, Internationaal Rumeensche Petrol. 5, Mocara Enim 1, Hanoversche ½, Schibaieff gewone 1, Gros Concessie 7¾, Guyana Goud ⅛, Ned.-Indische Mijnbouw ½, Redjang Lebong 3, Krasnapolsky 1, Vriesseveem ¾ pct.

Hooger: Aand. Panopticum 1½.

Peruanen belangrijk hooger. Debentures 1½, Preference Aand. 1 pct.

Nation. Bank voor Zuid-Afrika 1½ pct. lager.

Ned. Zuid-Afrik. Spoor 2¼, tweede Serie 3 pct. hooger, Aand. Bokstel Wesel ½ lager. Prol. 4 pct.

Europeesche Staatsfondsen verkeerden heden in een vaste houding, hoofdzakelijk voor Hollandsche. In de overige soorten was de handel gering en waren ook de variatiën van weinig beteekenis.

Mexicanen flauwer op locale verkoopen, waarbij echter het aangeboden materiaal grif door het buitenland werd opgenomen.

Brazilianen algemeen in vaste houding.

Peruanen algemeen willig in verband met de betere ontvangsten der Peruvian Corporation.

Van de overige Zuidamerikaansche fondsen waren kleine Venezuela lager, Columbia daarentegen gevoelig beter.

China vast, doch stil.

Louisiana Citizens Bank waren heden in tegenstelling met de laatste dagen, eenigszins aangeboden door het publiek.

Transvaalsporen vast gestemd, voornamelijk voor de obligatiën.

Van Mijnwaarden waren N. Celebes weer hooger geprijsd, doch de stemming bleef iets flauwer. Kwadang Soemalata vast, de overige soorten weinig veranderd.

Petroleum-aandeelen met weinig handel.

Tabaksaandeelen evenzeer stil en zonder noemenswaardige variatiën.

Geld meer gevraagd.

New-York 6 Febr.

Geld- en Fondsenmarkt. — De Geldmarkt was heden vaster en de koers van geld 2—2½ pct.

De Fondsenmarkt steeg eerst, doch liep later terug. De staalfondsen stegen wild, doch de markt ging slechts langzaam mede. Eene algemeene daling volgde door realisaties. Groote aankooporders deden de markt sterk omhoog gaan, geholpen door vermeerdering van het dividend der pref. aandeelen van de Phil. en Reading R. C.; daarop had een reactie plaats door winstnemingen. De markt sloot onregelmatig.

De omzet bestond heden uit 1.904,000 shares, waarvan Atchison Topeka en Santa Fé 62,000, dito pref. 20,000, Chic. Burl. en Quincy 24,000, Denver en Rio 26,000, Erie eerste 40,000, Miss. Kansas Texas 30,000, Northern Pac. 110,000, New-York Ontario en Western 36,000, Pennsylv. 70,000, Phil. en Reading 67,000, dito 1ste 92,000, dito 2e 49,000, Chic. en Rock Island Pac. 22,000, Chic. Milwaukee St. Paul 63,000, Southern Pac. 78,000, Southern 46,000, Union Pac. 204,000, Wabash en St. Louis en Pac. pref. 45,000.

	6 Febr.	5 Febr.	4 Febr.
Beleening op Staatseffecten der Vereen. Staten	2—2½	2—2½	1½—3
Wissel op Lond. Cable Tranf.	4.88½	4.88½	4.90
» » Londen 60 d.zicht	4.84½	4.84½	4.84½
» » Parijs 60 d. »	5.18¾	5.18¾	5.17½
» » Berlijn 60 d. »	94½	94⅝	94½
4 pct. oblig. Amerika	113½	113½	113½
Atch. Top. & S.Fé 4 pct. adjm.	93½	92½	91½
» » » »	54½	54½	53½
4 pct. N. Gen. bds dito dito	103½	103½	103½
Pref. aand. dito dito	88⅞	89	89½
Aand. Baltimore & Ohio	93	92½	91½
» Canada Southern	58½	58½	58½
» Canadian Pacific	91¾	90	89
» Ches-sap. & Ohio gew.	41	40¾	40½
» Chic. Burl. & Quincy	147½	147½	146½
» Chic. & N.West. gew.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
» pref.	67½	65½	63½
» Ch. Mil. St. Paul gew.	153½	152½	152
» Chic. R. Island & Pac.	24½	23½	23½
Cl. Cinc. Ch. & St. Louis gew.	77	77½	76½
Aand. Denver & Rio Gr. gew.	40½	38½	33½
» dito dito pref.	88½	86½	84½
» Erie Railway	30	29½	28½
» dito Gen. Lien	84½	84	84½
» Illinois Central	130½	129½	128½
» Kans. Cy. Pitsb. & G.	41½	41½	40½
dito 1e 5 pct. bonds	70	70	69½
» Louisville & Nashv.	93	93½	92½
» Michigan Central	106	—	106
» Miss. Kansas & Texas	22½	21½	20½
2e hyp. goudobl. dito dito	79½	79½	78½
Missouri Pacific	91½	91½	90½
N.Y. Central & Huds. Riv.	145½	145½	144½
N.-York Ontario & Western	34	33½	32½
Aand. Norfolk & West. gew.	45½	45½	45½
» dito dito pref.	84½	84½	84½
» North Pacific gew.	85½	83½	83½
» dito dito pref.	77½	76	74½
Pennsylvania	149½	150½	147½
Philadelphia & Reading	34½	33½	33½
dito dito eerste pref.	76½	73½	72
dito dito 4 pct. Mortg. Bds.	95	94½	94½
St. L. & S. Fran. comm. shares	33½	32½	32
dito dito 2e pref.	60½	59½	59½
Southern Pacific Aand.	47½	47½	46½
Union Pacific gew. Aand.	93½	90½	89½
dito dito pref. Aand.	87	85½	85½
» » N. pct. hyp. ob.	106½	106½	106½
Wabash St. Louis & Pac. gew.	15½	14	13½
dito dito pref.	31½	30	28½

BENOEMINGEN enz.

Bij Koninklijk besluit zijn benoemd.

tot commandeur in de orde van den Nederlandschen Leeuw, mr. P. W. A. Oort van der Linden, minister van justitie;

tot officier in de orde van Oranje-Nassau, E. Evers, secretaris der gemeente 's-Gravenhage.

tot ridder in de orde van Oranje-Nassau, C. A. A. van Ginkel, hoofdcommies aan de secretarie der gemeente 's-Gravenhage.

Bij Koninklijk besluit is pensioen verleend ten laste van den Staat aan J. Duffie, ten bedrage van f 402 's jaars, en zulks op grond van de artt. 3b en 7b der burgerlijke pensionwet.

Bij Koninklijk besluit is benoemd tot commies bij het departement van justitie J. Crevecoeur, thans adjunct-commies bij dat departement.

Bij koninklijk besluit is verleend de titulaire rang a. van hoofdcommies, aan den commies bij het departement van justitie mr. A. E. Bles;

b. van commies, aan de adjunct-commiezen bij gemeld departement H. Muller en mr. P. A. V. baron van Harinxma thoe Slooten.

Bij koninklijk besluit is met ingang van 1 Maart 1901, benoemd tot leeraar aan de Rijks-hoogere burgerschool te Sappemeer, E. Kruisinga, te Assen.

Bij koninklijk besluit is aan den luitenant ter zee der 1ste klasse J. J. W. H. van der Toorn, verlof verleend tot het aannemen der teekenen van officier der Kroonorde van Siam, hem geschonken door Z. M. den Koning van Siam.

Bij koninklijk besluit is mr. D. E. van Raalte, advocaat en procureur te Rotterdam, benoemd om tot wederopzeggings toe, buiten bezwaar van 's rijks schatkist, bij verhindering van mr. E. E. van Raalte, waarnemend rijks-advocaat voor de arrondissementen Rotterdam en Dordrecht, dezen te vervangen in alle werkzaamheden, welke hem in die betrekking zijn of worden opgedragen.

Bij koninklijk besluiten zijn de volgende pensioenen verleend: A. E. Kamminga, f 314; K. de Jonge, f 114; D. van Konijnenburg, f 470; A. A. Kroontje, f 457; G. Simons, f 205; F. T. van Voorthuysen, f 164; L. A. H. Penninger, f 237; A. Snijders, f 446; J. van der Aa, f 618; J. Bleeker, f 214; M. Weststrate, f 193.

Bij beschikking van den Minister van Justitie, van 1 Februari 1901 is benoemd tot eerste-klerk bij het Departement van Justitie, A. Bolderdijk jr., thans tweede-klerk bij dat Departement.

— Bij beschikking van den Minister van Waterstaat is bepaald, dat, met ingang van 1 Mei 1901, de na te noemen ambtenaren van den Rijkswaterstaat zullen dienst doen als volgt:

de ingenieur van den Rijkswaterstaat der 1ste klasse R. P. J. Tutein Nolthenius, thans belast met den dienst in het noordelijk arrondissement van het 5de district, ter standplaats Zutphen, als arrondissements-ingenieur in het arrondissement Haarlem van het 9de district, ter standplaats Haarlem;

de ingenieur van den Rijkswaterstaat der 1ste klasse M. Caland, thans belast met den dienst in het arrondissement Alkmaar, ter standplaats Alkmaar, als arrondissements-ingenieur in het noordelijk arrondissement van het 5de district, ter standplaats Zutphen;

De ingenieur van den Rijkswaterstaat der 2de klasse H. Doijer, thans belast met den dienst in het arronddissement Drente van het 3de district, ter standplaats Assen, als arrondissements-ingenieur in het arrondissement Alkmaar van het 9de district, ter standplaats Alkmaar;

de ingenieur van den Rijkswaterstaat der 2de klasse W. K. du Croix, thans ter standplaats Amsterdam, als arrondissements-ingenieur in het arrondissement Drenthe van het 3de district, ter standplaats Assen;

de ingenieur van den Rijkswaterstaat der 2de kl. H. van Oordt, thans belast met den dienst in het arrondissement Amsterdam van het 9de district, als arrondissements-ingenieur in het arrondissement «het Noordzeekanaal» van het 9de district, ter standplaats Amsterdam.

STATEN-GENERAAL.

EERSTE KAMER.

Zitting van Woensdag 6 Februari.

Het wetsontwerp tot wijziging der bepalingen betreffende de straffen en strafrechtspleging ten aanzien van jeugdige personen, werd bestreden door den heer van den Biesen, die van aankweeken van godsdienstzin meer heil verwacht dan van gendarmen en tuchtscholen om verbetering te brengen in den verwilderden toestand van het kind. Onrechtmatig achtte spr. de toevoeging van advocaten aan ieder kind van de prilste jeugd af, dat eenig kwaad hoe gering ook bedreef, daarbij tevens afkeurende dat de advocaten behalve tot advocaat-kindermeid, tot voogden worden gemaakt.

De heer Kist keurde in het ontwerp af het stelsel van voorwaardelijke veroordeeling en tuchtschool; de wijze van het voeren van het strafproces met bijstand van een raadsman bij instructie; de toepassing van de volledige langdradige processen voor jeugdige bengels, en de samenkoppeling van opvoeding en strafinstelling.

De heer Melvill van Lynden bestreed de tuchtscholen. De heeren Sassen, Rahusen, van Lier en Alberda motiveerden hun stem vóór 't ontwerp, dat daarna uitvoerig werd verdedigd door den Minister, die betoogde, dat de tuchtschool een vrijheidstraf is waarbij het kind staat onder opvoedkundige leiding.

Met den heer Rahusen nam de Minister 't met warmte op voor den ijver en de toewijding der advocaten in 't belang van minderjarigen of onvermogenden. Het ontwerp is vervolgens aangenomen met 30 tegen 6 stemmen.

Voorts is aangenomen het wetsontwerp, houdende beginselen en voorschriften omtrent maatregelen ten opzichte van jeugdige personen.

De Kamer is daarna gescheiden.

BUITENLAND.

Engeland en Zuid-Afrika.

De inval der Boeren op Portugeesch gebied blijft nog steeds het belangrijkste wat we van de krijgsverrichtingen in Afrika hooren.

Er zijn al geruchten geweest dat ze Lorenço Marques zelf aangevallen hebben, maar dat is niet bevestigd. Van nacht seinde nu Reuter dat de Boeren op 53 KM. afstand van Lorenço Marques, d. i. ongeveer bij het station Moambo, zoowat 40 K.M. van de Transvaalsche grens, den spoorweg hebben opgebroken. Als dit bericht waar is, kan het van groot belang blijken te zijn. Immers uit de groote krachtinspanning van Kitchener in de laatste dagen blijkt wel het gewicht dat hij aan de Delagoalijn hecht, en nu, terwijl hij in de Republiek de Boeren van die lijn tracht te verdrijven, breken zij haar op Portugeesch gebied op! Zoo raakt dan toch zijn verbinding met Lorenço Marques weer in 't ongereede. En wij hooren nog steeds maar niets van een ernstig optreden tegen de invallers.

Officieel wordt te Londen bekend gemaakt dat de Regeering besloten heeft, Kitchener's leger met 30,000 man bereden troepen te versterken, boven de versterkingen die reeds in Zuid-Afrika aan land gezet zijn.

Men verwacht dat 10,000 vrijwilligers zich zullen aansluiten bij de imperial yeomanry; de Zuid-Afrikaansche bereden politie, met inbegrip van hen die reeds in de koloniën aangeworven zijn, denkt men op 8000 man te kunnen brengen en een nieuw contingent uit de koloniën zal 5000 man tellen. Het overschot zal uit lichtingen cavalerie en bereden infanterie uit het moederland bestaan.

De eerste bezending van deze troepen vertrekt Zaterdag.

Nog 30,000 man, waarlijk geen kleinigheid! En dat om een handvol Boeren te bedwingen!

Een telegram van Lord Kitchener, den 5en uit Pretoria verzonden, luidt: Smith Dorrien bezette Chrissie's Meer. French drijft de Boeren terug naar Amsterdam. De Wet staat nog ten Noorden van Thaba N'chu. Zijn lieden brachten hedenmorgen schade toe aan een trein en een wagen-convooi bij Pompey Siding.

Men kan er niet over roepen, dat de opperbevelhebber uitvoerige en duidelijke berichten geeft!

Het vredes-comité in de republieken schijnt al heel weinig succes te hebben.

Reuter seint: Piet de Wet, voorzitter van het vredes-comité, richtte een hartstochtelijke bede tot Christiaan de Wet, om hem te bewegen zich over te geven. Ook deze «hartstochtelijke bede» vreezen we dat weinig gevolg zal hebben.

Op St. Helena zijn nog 649 gevangen Boeren aangekomen, die in Broadbottomkamp zijn ondergebracht. Ook zijn 210 man ontscheept om hen te bewaken.

Een Britsch officier schreef 8 Januari uit Heidelberg:

«Ik begin te gelooven dat de tegenwoordige toestand eeuwig zal voortduren, want er schijnt geen vooruitzicht te zijn dat de Boeren den strijd zullen opgeven. Integendeel zij worden elken dag stoutmoediger en het is zelfs hier niet veilig een mijl buiten de voorposten. Wij worden zoo goed als belegerd; de spoorweg is afgesneden en treinen worden regelmatig geplunderd»

Uit de Kafferstaten worden de treurigste berichten ontvangen. De sprinkhanen zijn overal, den Kaffers wordt het geld onthouden dat zij elk jaar aan den Rand verdienden — een millioen ongeveer in het geheel — en de menschen komen van honger om.

«Imvo,» het kafferblad, meldt dat in de gevangenis te Ngcoba een vrouw op haar vonnis wacht, die haar eigen kind heeft gedood en gegeten en de «Port Elisabeth Telegraph» (een imperialistisch blad) zegt, dat een man van zaken die juist uit Transkei is gekomen vertelde dat de kaffers leven van wortels.

Edgar Wallace geeft in «Daily Mail» een kijkje op het opkoopen van paarden, muilezels en karren overal waar men de Wet verwacht. Het volgend gesprek is kenschetsend.

— Hoeveel vraagt ge?

De vraag is gericht tot een langen zwartbaardigen boer, die zijn hoed in zijn handen ronddraait.

— U heeft mij geroepen om mijn kar, mijn muilezels en mijn paarden te brengen, maar ik bezit ze niet, indien ik ze had zou ik ze brengen, omdat ik loyaal ben...

— Gij hebt wel kar, paarden en ezels en wij hebben ze noodig, indien wij ze niet krijgen, dan zullen zij den Boeren in handen vallen. Wij zullen u de volle waarde betalen.

— Maar ik heb ze niet of eigenlijk wel, maar de ezels zijn zoo wild en zwerven op het veld, en de kar is niet meer in staat over den weg te rijden, hoewel hij meer dan 30 pond waard is.

Eindelijk brengt de Boer een ongelukkig stel paarden en zijn kar en wordt goed betaald.

Voor wien is het echter meer kenschetsend, voor den Boer die zich leuk houdt of voor den Engelschman die over zijn eerlijkheid en goedheid opsnijdt?

Dat opcommandeeren gebeurt onder moeilijke omstandigheden. Het geschiedt overal waar de Wet verwacht wordt. Maar wie is de Wet? de Wet is slechts een naam. Is hij Herzog? Is hij Brand? Men weet het niet bij de Engelsche patrouille en de Boer der Kaapkolonie, wiens goed opgecommandeerd wordt, vraagt heel leuk:

— O, zegt u dat de Wet hier komt? Is hij niet een dier lastige Boerencommandanten in den Oranje-Vrijstaat of Transvaal?

De Italiaansche Kamer hervatte de beraadslaging over de interpellatie betreffende het sluiten der Kamer van arbeid te Genua. bij de jongste werkstaking. Er werd gestemd over een motie van Fulci, zeggende dat de Kamer de ontbinding der Kamer van arbeid afkeurende, de houding der Regeering in deze laakt. Deze motie werd met 318 tegen 102 stemmen aangenomen.

Vervolgens stelde Danéo een motie voor, luidende: De Kamer, overwegende dat de houding der overheid bij de ontbinding der Kamer van arbeid te Genua getuigenis aflegde van een weifelende leiding in maatschappelijke zaken, noodigt het Ministerie uit, een program der Regeering uiteen te zetten, waardoor de herhaling van zulk een geval voorkomen kan worden. De motie van Danéo word verworpen met 388 stemmen tegen een. Sarrano zeide dat de regeering, bij den zonderlingen uitslag der stemmingen over de moties, zich haar houding voorbehoudt; daarna werd de vergadering gesloten.

Intusschen zal Sarrano, die de kabinetskwestie gesteld heeft, moeilijk anders kunnen doen dan met zijn ministerie heengaan.

— Met groote plechtigheid heeft de overhandiging van het grootkruis van het Legioen van Eer aan Koning Vitoro Emanuele III van Italië Maandag plaats gehad. De Koning onderhield zich geruimen tijd met het buitengewoon gezantschap en noodigde de heeren op een feestmaal te hunner eer.

De «Figaro» deelt mede, dat deze onderscheiding, den Italiaanschen monarch verleend, een voorlooper is van een bezoek van een Italiaansch eskader aan Toulon in het eind van Maart of begin April. Men zal trachten het bezoek van dit eskader te doen samenvallen met de reis van

FOR STUDY PURPOSES ONLY. NOT FOR REPRODUCTION.

The Museum of Modern Art Archives, NY	Collection: MSB	Series.Folder: III. C. 13 *

Er gaan soms verscheidene dagen voorbij dat ik Rosso niet zie omdat bij hem de tijden van activiteit en dadendrang afgewisseld worden door perioden van ''Weltflucht''. Dagen lang is hij dan verdiept in zijn droomen en overpeinzingen. Maar als hij dan weer zijn ''cires'' - zijn geesteskinderen - ziet, welt er een groot verlangen in hem op die om te scheppen in kleurige bronzen. Zijn groot atelier ziet hem dan dagenlang als een arbeider sjouwen; geheel alleen bouwt hij, evenals Benvenuto Cellini zijn oven, een kunstwerk op zich zelf. Hij schreef me dat hij 36 uur bij het vuur had gestaan en nu waakte over de vormen waaruit de was langzaam weg moest vloeien, dat ik den volgenden avond dag het gieten kon zien. Toen ik in de donkere werkplaats kwam, was de kunstenaar met zijn medehelper druk aan den voorbereidenden arbeid om de vorm met groote omzichtigheid in den grond te laten zakken. Voortdurend stoot Rosso met een geweldige stang in het vuur zoodat de vonken hoog oplaaien en de ruimte fantastis verlichten. Als het metaal begint te koken, klinkt een dof gebrom door het atelier. Nu is het oogenblik gekomen dat de kunstenaar, de kokende materie, overstort in den vorm. Met groote inspanning doet hij dien evensgevaarlijken arbeid, het is voor hem een heilige handeling die hij verricht.

Als een geweldige God van het vuur zag ik nu den mens die, wanneer hij zich in zijn filosofie verdiept, ons verkondigt dat er geen materie in de ruimte is en wiens scheppingen daardoor , indien hij deze stelling doorvoerde, zich in de ijlheid zouden oplossen.

FOR STUDY PURPOSES ONLY. NOT FOR REPRODUCTION.

The Museum of Modern Art Archives, NY	Collection: MSB	Series.Folder: III . C. 13 *

Wij zijn van de week in een theater geweest in de buurt van Rosso's atelier; ze speelden een onmogelijke draak met schitterende costumes,,alles klatergoud en holle frazes. We hadden iets moois verwacht en woedend over zoo'n mislukten avond,draaiden we om midder nacht naar huis en zagen op de boulevard de vriend zitten alleen bij zijn biertje voor een cafe. Oo de gezellige ontmoeting en toen moesten we mee naar zijn atelier om bij het licht van een lucifer z'n pas gegoten kinderkopje te zien .. De teerheid waarmede hij dat gezichtje streelde met een 'on petiot vol moederlijke liefde, de echtheid en pracht van die man in zijn leeren werk- buis als contrast met de geharnaste, fluweelen en satijnen kletsmajoors die we straks slikken moesten voor echtheid ,natuur en kunst--- het contrast was zoo ongezocht ,zoo geweldig ,dat het het voor mij de mooiste avond was die ik nog doorleefde in Parijs.. deze ontmoeting was maar eene van een half uur ,maar hoe vol en mooi,en hoe gelukkig ging ik naar naar huis..waar zit em dat nu in? wat een raadsel is een mens ,neen geen raadsel , het zit er in ,dat ik voor mij altijd mijn hoogste geluksmomenten gehad heb , als ik de hoogste ~~de hoogste~~ schoonheid erkende,de eerste eerste keer werd mij dat geopenbaard toen ik op een zomeravond de zon in in een zee van licht zag ondergaan ik was alleen en in de eenzaamheid werd me toen geopenbaard dat je door het zien van de schoonheid het zuiverste geluk kunt genieten en alles om je heen weg kan vallen..Van zoo intens schoonheid was ook diem avond in het atelier. de kunstenaar zoo verdiept en zoo teer in zijn werk,dat kinderkopje liefkozend met z' n blik; die man zoo zuiver in schemmende liefde en al het lawaai van het uitgaande Parijs,het valse voetlicht het drama geklinkklank hol en leeg bij zooveel waarheid, kracht en ernst....

FOR STUDY PURPOSES ONLY. NOT FOR REPRODUCTION.

The Museum of Modern Art Archives, NY	Collection:	Series.Folder:
	MSB	III.C.13*

Arnhemsche Courant, 7th February 1901

(The relevant article is the one entitled "Moderne Fransche kunst". This article appears to end, unsigned, in the fourth column just above the feuilleton. Actually it is continued at the top of the first column of the next sheet and is signed 'F.' It is in this column that Medardo Rosso is mentioned)

Exhibition in the building of the Association 'Arti et Amicitia' in Amsterdam. Exhibition described as one of the works of younger French painters.

Rosso sent in 5 works of which the only one mentioned by name is "Portrait in Bronze". Precisely the reviewer says - "The reputation of the sculptor M. Rosso is upheld only by a "Portrait in bronze", in spite of the fact that five works by him are mentioned in the catalogue. At the time of our visit his further entries had still not arrived."

Arnhemsche Courant, 31st January 1901

(This contains an earlier review of the 'Arti et Amicitia' exhibition. Review begins "Men schrijft ons uit Amsterdam..." and is signed 'Ang.' It gives the opening date of the exhibition - 30th January 1901 - but contains no mention of Medardo Rosso.)

Utrechtsch Dagblad, 20th November 1904

(Relevant article "Brieven uit Parijs")

Exhibition - "Salon d'automne" in the Grand Palais, Paris.

Rosso sent in 20 works. Included "La Malade à l'Hopital", La Femme à la Voilette" and "La Rieuse".

(After mentioning that Rosso is better known in Germany and Austria, and also in Holland, than in France and referring vaguely to an earlier exhibition in Holland which is probably the "Arti et Amicitia" exhibition mentioned above, the writer goes on to say "...during his stay in Holland he created a work which is considered outstanding by many connoisseurs: the portrait of Dr. Fles.....")

Unidentified Dutch newspaper, November 1904. From internal evidence probably "Arnhemsche Courant".

(Relevant article "Echo's uit Parijs", dated 1st November, 1904)

Another review of the "Salon d'Automne" above. Contains no new facts beyond saying that Rosso's 20 works included "various portraits".

(After commenting on Rosso's relative lack of reputation in France the writer says "When Rodin exhibited his 'Balzac' he (i.e. Rosso) was indeed talked and written about for it was known tha the 'Balzac was to a slight extent inspired by him."

FOR STUDY PURPOSES ONLY. NOT FOR REPRODUCTION.

The Museum of Modern Art Archives, NY	Collection:	Series.Folder:
	MSB	III.C.13*

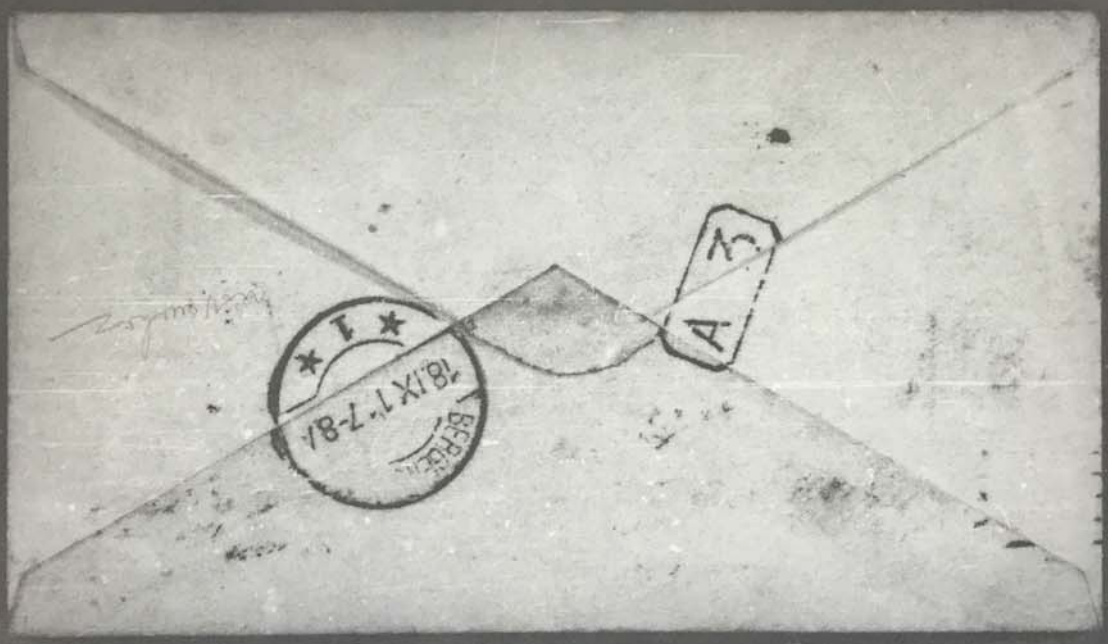

FOR STUDY PURPOSES ONLY. NOT FOR REPRODUCTION.

The Museum of Modern Art Archives, NY	Collection:	Series.Folder:
	MSB	III. C. 13 *

FOR STUDY PURPOSES ONLY. NOT FOR REPRODUCTION.

The Museum of Modern Art Archives, NY	Collection:	Series.Folder:
	MSB	III. C. 13 *

pas cesser de
reclamer sur
~~contre~~ la
raison la
traditionnelle
legale l'oppression

A toi
Bientôt
Ton Pilotin
Marcel

FOR STUDY PURPOSES ONLY. NOT FOR REPRODUCTION.

The Museum of Modern Art Archives, NY	Collection:	Series.Folder:
	MSB	III. C. 13 *

from Milan

grand hotel
et Milano

Cette interview
ces mes pensées
sont dédiées à
toi ma chère
Mary Berte
toi qui est si
avec moi mais
mon cœur
que par la comba
raison avec les
autres pages
et d'aujourd'hui
m'oblige mais
oblige bien
de dire chère bien
vous bien penser

FOR STUDY PURPOSES ONLY. NOT FOR REPRODUCTION.

The Museum of Modern Art Archives, NY	Collection: MSB	Series.Folder: III. C. 13 *

tout est musique (2)

Tout est musique
quelqu'un tout bouleversé
lui dit que ça ira tout
vite, inutile c'est
est l'appareil
ne fait pas ses
ses kodak
pas d'erreur dans la foto
pas couleur valeur de
tons - !
les ennuis ne sert pas fait
pour faire comparaisons
pas d'idées doivent être
catalogisé comme insaisissable
pas risc on a toujours fait
Gommage

FOR STUDY PURPOSES ONLY. NOT FOR REPRODUCTION.

The Museum of Modern Art Archives, NY	Collection:	Series.Folder:
	MSB	III. C. 13*

Rijksuniversiteit Groningen

$1 = 3.60
f.1 = $0.28

191

Archiefnummer: /

Datum opdr.: 5/4-61

CENTRALE FOTODIENST
O. Boteringestraat 74
Tel. 32987

NOTA

Voor: Museum of Modern Art New York
Adres en woonplaats:
Geleverd via: U.B.

				BEDRAG
Opnamen zwart-wit: 1	Opnamen kleuren:	form.: KB	In te vullen door C.F.D.	f - 15
Vergrotingen:	formaat:	opp.:		-
	formaat:	opp.:		-
	formaat:	opp.:		-
Archiefdrukken:	formaat:	opp.:		-
Diapositieven zw.w.:	formaat:			-
	formaat:			-
Diapositieven kleuren:	formaat:			-
Vergrotingen kleuren:	formaat:			-
Microkaarten:	stuks à f			-
Fotostencils:	stuks à f			-
Filmstrips 35 mm				-
microfilm		Totaal		f - 15

Bijgeleverd materiaal: kers

Tekeningen nr.

Foto's

Boeken/Tijdschriften. Jaargang: Nieuwe Groningsche Courant 1 Maart 1901
Pagina's:
Auteur: ach Etha Fles
Titel: 2.02

Werk klaar op: 6/4

Materialen af te leveren op: 5/4 Ontvangen:

FOR STUDY PURPOSES ONLY. NOT FOR REPRODUCTION.

The Museum of Modern Art Archives, NY	Collection:	Series.Folder:
	MSB	III. C. 13*

8/2/1901
Algemeen Handelsblad(Amsterdam)

M. Rosso in Arti.

In Arti zijn bij de schilderijen der Fransche impressionisten nu ook de beeldwerken ten toongesteld van den Italiaan M. Rosso, die wij te Utrecht reeds zagen, met nog een vermeerdering.

Aangeplakt staat, dat de beschouwer wordt uitgenoodigd de beelden te bezien van denzelfden afstand waarop hij gewoon is de schilderijen te bekijken. Ziedaar reeds een bewijs dat men hier te doen heeft met werk, dat berekend is op de impressie die het, van zekeren afstand gezien, maakt, dus geen beeldhouwwerk in den eigenlijken zin. En dat men hier meer schilder- dan beeldhouwwerk heeft blijkt nog daaruit, dat men elk stuk slechts van één kant zien kan en dan moet het nog op een bepaalde wijze zijn verlicht. Het is trouwens werk van een kunstenaar, die, toen hij jong was, tegengewerkt werd in zijn lust schilder te worden, wien verf en penseelen geweigerd of afgenomen werden en die toen besloot met klei toch te... schilderen. Het verschil in kleur dat licht en schaduw op was en brons aanbrengen, maakt hier de teekening, geeft vorm en [illegible] werking in een [illegible]

Het is zeer knap werk [illegible] vreemde bijna chaotische massa maakt zich onder een zeker licht en van een bepaald punt gezien, plotseling een deel los, er komt teekening, uitdrukking in, en zo [illegible] drukking. Nu blijkt toch dat de kunstenaar ook op deze vreemde wijze stof heeft weten te bezielen en waarlijk den indruk van een uit de schemering opkomend meisje met een voile om den hoed heeft gemaakt met dat groote stuk, dat men maar eerst van heel ver moet zien; een heel melancholiek ziek kindje met hangend, half open mondje van dat kopje; een in de zon knippend kind daar in het midden; een merkwaardig lachende vrouw van die bronze, die men van twee punten, zittend op de bank er voor, en wat meer naar links, goed zien kan. De houding van het hoofd op de Ziekenhuis-impressie, het kleine figuurtje, is bijzonder expressief.

Het zou serieus zijn dit werk te zien naast dat van Rodin, die al zeer ver gaat door ons den indruk te willen geven van het leven trillend in heele lichamen, terwijl nu Rosso veel verder gaat en ons een impressie wil doen krijgen van .... een voorbijgaande uitdrukking? een even gezien gelaat? een lijn?

En dat in beeld ...! Gio.

Telegraaf(Amsterdam) 11/2/1901

Rosso.

Op de tentoonstelling van Fransche moderne kunst in Arti zijn na de beeldhouwwerken van Rosso ook te zien. Het zijn een vijftal zeer impressionistische stukken, niet meer dan schetsen, wel knap, maar toch wel wat pretentieus. Hij geeft juist even de idee en die geeft hij zeer goed aan, zoodat wij een directen sterken indruk krijgen, maar de uitwerking ontbreekt totaal!

Vele kunstenaars met talent geven knappe schetsen, als ze beginnen een idee uit te beelden, dikwijls bederven ze dan in de voltooiing het eerst geziene en zuiver weergegevene van eerst. Het is alsof Rosso in deze werken toont juist alleen een begindruk te kunnen maken en bang is verder te gaan. Dan was Rodin anders, ook impressionist, maar wat een meester in het doorwerken!

De nieuwe Courant (~~Amsterdam~~)20/3/1901

Rotterdamsche Kunstkring.

De moderne Fransche kunstwerken, die vroeger in Voor de Kunst te Utrecht, daarna in Arti te Amsterdam zijn tentoongesteld geweest, worden thans in den Rotterdamschen Kunstkring geëxposeerd.

Over de schilderijen hebben wij reeds in ons blad het een en ander gezegd. De beeldhouwwerken van M. Rosso kwamen in Arti eerst na ons bezoek aan.

Daarover deelt onze Rotterdamsche kunstverslaggever het volgende mee:

Er is ook beeldhouwwerk, bronzen en pleisters klein kaliber van Rosso, een volgeling — schijnt wel — van Rodin, maar naast dezen niet te noemen. Hij geeft blijken van een raken kijk op de dingen in Le gavroche (29), een aardig, straatjongenstype; ook van Rieuse (30) en in A l'hôpital, dat vooral mooi waargenomen is. Maar er is een werken op effect merkbaar, dat, in Rodin aanneemlijk om zijn reuzentalent, hier ergernis wekt. Het mooie van Portrait (24) en van Femme a la voilette (27), zal wel voor de meesten geheimzinniglijk verborgen blijven. Zijn wassen kopje van een ziek kind (26) is wel sympathiek, waartoe het materiaal medewerkt.

Dagblad voor Zuid Holland en 's Gravenhage 10/4 1901.

Fransche Neo-impressionisten.

De verzameling schilderijen en beeldhouwwerken „uit de moderne Fransche school", zooals het op den omslag van den catalogus [illegible] indertijd in „Arti et Amicitiae" te Amsterdam tentoongesteld is geweest, is thans ter beschikking van den Haagschen Kunstkring gekomen, die zijn zaal, voor deze gelegenheid met planten versierd, een ietwat feestelijk aanzien gaf.

Misschien ware eenige zorg voor de belichting die meer berekend is voor de tonige schilderijen van onze Hollandsche school, evenmin misplaatst geweest; we meenen ons te herinneren dat veel dezer kleurige, voor het licht uiterst gevoelige doeken, beter deden te Amsterdam in de zaal van Arti; daar was het licht kleuriger, vooral tengevolge van het fond van diep rood, waartegen de schilderijen hingen; een ander voordeel van Arti, was de afmeting der zaal, die tot een beschouwing op een afstand, meer dan de lokaliteit aan de Heerengracht gelegenheid gaf. Kwesties als deze, zijn in verband met deze tentoonstelling van belang; want die heeren neo-impressionisten stellen hooge eischen in velerlei zin; ze laten zich slechts genieten onder de meest gunstige voorwaarden, waaronder de twee bovenvermelde wel de belangrijkste zijn. Van dichterbij gezien, trekken deze doeken den toeschouwer al heel weinig aan; zelfs laat zich geen fraaie techniek er in bewonderen, zooals wij, opgegroeid aan de voeten van de Marissen, dat in de eerste plaats van een schilderij verlangen.

Ze moeten de ruimte hebben; en genieten ze eenmaal daarvan, dan lijkt het alsof er een zonnestraal begint te lachen over wat van dichtbij niets dan een vormlooze massa scheen; vooral met Claude Monet, Lisley, Moret is dit het geval. De laatste, misschien het meest bekend in Nederland, vertoont de karakteristiek der neo-impressionisten op de meest gelukkige wijze; zijn „La Pêche de la Sardine", „Le goëmon à vieres Finestère" zijn, zoolang men zich op een tien meters afstand houdt, prachtige, kleurrijke kijkjes op de zee, zooals ze opschuimt tegen de rotsen van Bretagne. De roode kapjes der Sardine-visschers in het eerstgenoemde schilderij, vormen met het blauw der zee, en de sombere tonen van de rotsen en klippen een zeldzaam bekoorlijk kleurleven. Claude Monet vat zijn taak eenigszins anders op dan Moret; hij heeft meer oog voor het zoet-dichterlijke van het landschap, zooals blijkt uit „La côte d'Orgemont", een doek dat, hoewel geheel anders van gegeven, min of meer aan Corot doet denken door de verfijnde poëzie, die het uitademt.... altijd zoolang men op een afstand blijft. „Vue d'Amsterdam" is een vlak geschilderde impressie, waarbij van gevoel niet veel sprake is; terwijl „La Seine à Vernon" ongeveer het midden houdt tusschen beide doeken. Ook Maufra, die met niet minder talent dan Moret de blauwe Bretonsche zee in beeld weet te brengen, is een schilder dien men hoogachten kan. Pissaro, hoe bekend ook, voldoet hier maar ten halve aan de verwachting; zijn „Femmes près d'un [illegible] kan een hoogstens interessant van

[illegible] en de „Cricket-match" lijkt met allen eerbied voor den auteur gesproken eerder een picturale anecdote dan een schilderij.

Te waardeeren vallen verder nog onder de drie doeken van G. Loiseau, vooral het „Printemps", waarin men alweer het diepe blauw der lucht bewondert, waarvan deze Franschen het geheim schijnen te kennen. Ook „Paysage" van Signac heeft zijn eigenaardige aantrekkelijkheid, evenals de beide doeken van Lisley, alweder landschappen voorstellende.

In het figuurschilderen bleken deze Franschen vrij wat minder ervaren. „Femme au cabaret" van Launee is zonder twijfel, wat teekening en actie aangaat, een uitnemend staaltje van impressionistische schildering ook de uitdrukking van het gelaat is — zoolang men zich op een „eerbiedigen" afstand houdt — meesterlijk.

Maar wanneer we een paar passen verder voor het doek van Renoir komen te staan, dan vergaat ons geloof in de Fransche voortreffelijkheid op dit gebied; zelfs op een academie zal maar zelden een zoo smakeloos en zoo misteekend doek zijn geschilderd; ook „Tête de femme", van dezelfde hand, is een stukje, dat op een tentoonstelling niet toegelaten mocht worden.

D'Espagnat verdient al even weinig een prijsje naar aanleiding van zijn teekentalent; zijn „Patineurs" bewegen zich houterig over een vlakte, die meer op een sneeuwveld dan een ijsvlakte gelijkt, terwijl de kleur vreeselijk dof en doodsch is. „Jeune fille au tulipes" omschrijft men misschien het best, als een poging tot iets goeds, die .... mislukt is.

Ons blijft nu nog overig de taak, iets te zeggen omtrent het beeldhouwwerk van Medardo Rosso, wiens roem door *Mercure de France* en andere bladen ook Nederland heeft bereikt. Als we niet vreesden, al te profaneerend over deze celebriteit te spreken, dan zouden we zeggen, dat er uit zijn werk verschrikkelijk veel aanstellerij blijkt.

„A l'Hôpital", „Impression", „Impression d'enfant" zijn stukken, die van het impressionistische beginsel zóó duidelijk de sporen dragen dat men moeite heeft er een impressie van te ontvangen; de vormen der natuur laten zich er nauwelijks in herkennen. Maar afgezien van deze wat al te groote beginselvastheid, is er in andere nummers veel moois. „Rieuse" is een kloek-bearbeid vrouwekopje, en ook uit de in was gegoten „Tête" en „Femme à la voilette" blijkt Rosso's talent, zij 't dan in een meer teedere nuance, duidelijk. Het beste bewaarden we echter voor het laatst: we bedoelen de beeltenis van Gafroche, den beroemden straatjongen uit „Les misérables"; dieper, vollediger en meer gedetailleerd dan Rosso kan de vader van deze universeele figuur zelf hem niet gevoeld hebben!

Alleen ter wille van dien Gafroche zouden we de tentoonstelling in den Kunstkring durven aanbevelen! Maar, al zal men er niet alles mooi vinden, ook om andere redenen is een tocht daarheen de moeite waard. Claude Monet, Pissaro, Rosso zijn vertegenwoordigers van den Franschen geest, zooals zij op het oogenblik is en .... misschien niet lang meer zal blijven.

FOR STUDY PURPOSES ONLY. NOT FOR REPRODUCTION.

	Collection:	Series.Folder:
The Museum of Modern Art Archives, NY	MSB	III.C.13*

ARNHEMSCHE COURANT
van Donderdag 7 Februari 1901.
TWEEDE (laatste) BLAD.

METEOROLOGISCHE WAARNEMINGEN.

Donderdag 7 Februari 1901.
(Waarnemingen van des morgens 8 uur.)

Plaats.	Barometerstand. Gisteren.	Heden.	Windrichting.	Windkr. (0—12)	Temperatuur.	Toestand der lucht.	Gevallen regen.
	mM.	mM.					
Gron.	756,5	761,7	ZZW	1	21	zw. bew.	0
Helder	757,8	767,3	Z	1	28	bewolkt	0
Vliss.	756,3	768,6	Z	1	30	helder	0
Maastr.	754,3	768,3	NO	1	28	»	0
Utrecht	757,0	768,5	ZZW	1	14	heirook	0

Grootst verschil in barometerafwijking:
Helder 1,8 mM. boven Maastricht.

Arnhem 7 Februari.
Thermometer (8 u. 24°) 12 u. 32° F.
Fortin's Barometer, B. Holsboer, (12 u.) 768,9
Rijzing 10,1 mM. Nog rijzende.
Windstreek Z.W. Windkracht 2.
Hoogte van den waterspiegel aan de peilschalen
Te Arnhem bij de brug:
9.12 M. + AP. = Amst. Nulp.} Val 24 cM.
2.15 M. bov. of + Arnh. Nulp.}
Te Keulen 2,10. Val 16 cM.
MAAN: 3 Febr. V. M. 11 Febr. L. K.
19 Febr. N. M. 25 Febr. E. K.

BEKENDMAKINGEN.

Burgemeester en Wethouders der gemeente Arnhem;

Brengen ter algemeene kennis:

dat op heden ter gebruikelijke plaatse alhier is aangeplakt eene op 19 Januari 1901 door den Raad dier gemeente vastgestelde verordening tot wijziging der verordening op slachting, invoer en keuring van vee en vleesch, welke verordening in druk, tegen betaling der kosten, ter Secretarie der gemeente algemeen verkrijgbaar is.

Arnhem, 6 Februari 1901.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
G. A. van Nispen, *l. B.*
De Secretaris,
A. J. Kronenberg.

De Burgemeester der gemeente Arnhem brengt ter kennis van belanghebbenden, dat van heden af gedurende 30 dagen ter Secretarie der gemeente ter inzage is nedergelegd eene opgave van uitkomsten bedoeld in de art. 15, 23 en 43 der wet van 26 Mei 1870 («Staatsblad» no. 82), betreffende de grondbelasting.

Arnhem, 6 Februari 1901.

De Burgemeester voornoemd,
G. A. van Nispen, *l. B.*

Burgemeester en Wethouders der gemeente Arnhem,

Gelezen het besluit van Gedeputeerde Staten van 29 Januari 1901, No. 104, («Provinciaal blad» No. 17);

Brengen ter kennis van belanghebbenden:

a. dat de nakeuring van d e k h e n g s t e n, d i e m i n s t e n s t w e e e n e e n h a l f j a a r o u d z i j n, in 1901 zal plaats hebben:

te Arnhem op Vrijdag den 1sten Maart, des vóórmiddags te elf uur, aan den Jansbuitensingel,

en te Tiel op Maandag den 4den Maart, des vóórmiddags te elf uur;

b. dat bedoelde keuring zal geschieden ten overstaan van het lid van Gedeputeerde Staten, H. C. van der Houven van Oordt of jhr. G. J. J. J. M. Dommer van Poldersveldt, terwijl de overige leden van het College, zoo noodig, als plaatsvervangers zullen optreden;

" dat zij, die voornemens zijn hunne hengsten aan bedoelde keuring te onderwerpen, daarvan vóór 15 Februari e. k. aangifte behooren te doen bij den Secretaris der bovengenoemde Commissie, F. W. van Dulm te Arnhem;

dat aan voormelde keuring zal worden verbonden een keuring van hengsten en merriën voor het Geldersch Paardenstamboek, waarvoor de aangifte evenens behoort te geschieden, gelijk hierboven is vermeld.

Arnhem, 4 Februari 1901.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
G. A. van Nispen, *l. B.*
De Secretaris,
A. J. Kronenberg.

LETTEREN, TOONEEL, KUNST enz.

Gewoonte heet het pad naar het moeras der alledaagschheid.

Dond. 7 Febr. Musis-Sacrum, St.-Vincentius-Concert, Paulus oratorium van Mendelssohn Bartholdy, aanv. 7¼, einde 10¾ u.

Dond. 7 Febr. Stads-Schouwburg, Nederl. Opera, Feest-Voorstell. bij gelegenheid v. h. huwelijk van H. M. de Koningin met Z. H. Hert. Hendr. van Mecklenb.-Schwer. Willem Tell, 7½ u.

Vrijd. 8 » Gebouw „Wessel Knoops" Weerdjesstraat 81, Nederl. Maats. ter Bev. van Nijverheid, alg. verg. en lez ng van Dr. Bleekrode, 8 u.

Vrijd. 8 » De Geldersche Bank, Bakkerstr. 61, jaarl. alg. verg., 2½ u.

Vrijd. 8 » Musis-Sacrum, Groot Concert, te geven door Alexander Siloti e. a., 8 u.

Dagelijks:

Gerbrand's Kunstzaal, Tentoonstelling van Schilderijen, Teekeningen en Etsen.

Kunstzaal van «de Nederl. Handel in Kunst- en Foto-Artikelen», Vijzelstraat 4. Tentoonstelling van Schilderijen en Etsen van bekende Meesters.

Kunst en Kennis, Parkstraat 7, Tentoonstelling van Teekeningen en Aquarellen van Mevr. J. Langelaan-Rutgers, "'t Koningslied in beeld van Betsy Perk, werken van Theophile de Bock, Marie Vos, Schelfhout, Rochussen en Gorter en uit de verzamelingen van den Heer Arn. Mos en van Mevr. de Man.

Poort van Cleve, Specialiteiten en Artisten, Bioscope, 8 u.

Nut.

Voordrachten van de heeren Joh. en Jac. Wilson.

Het Nutsbestuur had voor de vergadering van gisterenavond een zeer gelukkige keuze van sprekers gedaan, toen het de leden van het Departement in de gelegenheid stelde kennis te maken met de heeren Wilson, van Hoorn.

De goede roep, die deze declamatoren was vooruitgesneld, had dan ook een vrij talrijk publiek doen opkomen.

In «Carveller», [illegible] zouden wij reeds dadelijk gelegenheid het mooie diepe geluid van den heer Jac. Wilson te bewonderen en daarbij de inderdaad artistieke wijze waarop hij met zijn stem weet te woekeren en als 't ware de woorden te tinten.

Het zeggen is bij hem, en ook bij zijn broeder Johan hoofdzaak, een enkele maal is de mimiek en het gebaar voor een spreekgestoelte misschien wat te sprekend Met «'t Is van belang», de grappige kippen-kakel-geschiedenis van Nolet de Brauwere van Steeland opende Johan Wilson zijn, de komische, afdeeling. Ook bij hem valt te bewonderen het tot in kleine details met de stem teekenen der woorden.

Nog sterker bleek zijn gave om met de stem ook te typeeren in «Twee schetsen van een trouwdag» van Laurillard. Men zag als 't ware de bruiloftgasten en hoorde hen toasten en keuvelen. In de «Schipbreukeling» van Coppee was het weer de diepe stem van den ouden zeeman waarmee Jac. het verhaal van den in wanhoop vermoorden hond als 't ware tot een tooneeltje maakte.

Wij konden slechts deze vier nummers bijwonen, maar vernamen, dat beide heeren ook na de pauze veel toejuiching vonden. Vooral werd van de dramatische voordrachten nog zeer geroemd «Een verhaal van een werkman», en het komische slot «Bij een studenten maskerade».

Wij gelooven hier niet de gewone phrase neer te schrijven, als we zeggen, dat alle aanwezigen deze beide artisten gaarne een volgend jaar zullen terug zien.

— * **Elst** (Betuwe). De 3e uitvoering der gemengde zangvereeniging «Elisha» alhier is uitstekend geslaagd. De heer J. B. Lürsen uit Arnhem en de leden der vereeniging verdienen allen lof voor hetgeen zij op dien avond hebben doen hooren. Het getuigde van degelijke leiding en ernstige studie. De bezetting van het koor is op 't oogenblik uitstekend, terwijl ensemble en voordracht in het afgeloopen jaar sterk zijn vooruitgegaan.

In de «drei geistliche Lieder» van Mendelssohn harmonieerde het mezzo-sopraangeluid van mej. ten Brummeler zeer goed met het koor. Na het eerste optreden, nu twee jaren geleden, heeft deze dame zeer veel gewonnen. Lief werd door haar ingezet «Serenade» met «Slaap zacht», een fijn timbre gelegd in «Still wie die Nacht».

De heer J. Dijker toonde zich als een begaafd zanger. Zijn tenor-geluid heeft allen aangenaam getroffen en men hoopt, dat de kennismaking hernieuwd zal worden. De heer M. uit Arnhem had in «das Lied von der Glocke» een welverdiend succes. In den solo «Und diess sei fortan ihr Beruf» ging zijn bariton, plechtig door de zaal en het applaus gaf hem het bewijs, dat zijne stem naar waarde is geschat.

Een lid der vereeniging de heer A. J. vervulde de partij «der Meister» en hoewel geen diep bas-geluid, was zijn voordracht en zang zeer bevredigend.

Er is dan ook één roep over het kranig optreden dezer nog jeugdige vereeniging en met aller medewerking is een schoone toekomst voor haar weggelegd.

— Donderdag 7 Febr. zal voor den aanvang der voorstelling van het Holl: Tooneelges. in het Paleis voor Volksvlijt door mej. Emilie Tartaud worden voorgedragen Wilhelmus van Nassauen, Koningslied der 20e eeuw van Betsy Perk. Aan ieder bezoeker zal gratis een exemplaar van dat lied worden uitgereikt.

Moderne Fransche kunst. (*)

Een van de kleinere zaaltjes, in het gebouw der maatschappij «Arti et Amicitia» te Amsterdam, wordt op 't oogenblik ingenomen door eene collectie schilderijen, vervaardigd door jongere Fransche schilders. In den catalogus vindt men namen, die een aantal jaren geleden, toen in Holland de nieuwe richting zich baan brak, als machtspreuken werden beschouwd, tegen wier magische kracht, zelfs het meest verstokte conservatisme niet bestand zou zijn. Veel van die namen, toen in zoo hoog aanzien, zijn nu bijna weer vergeten en ook hun taak als wegwijzers van de Hollandsche schildersjeugd hebben deze moderne Fransche schilders zoo goed als neergelegd, en het publiek dat, half bij ongeluk, in het zaaltje van «Arti» verdwaalt, heeft weer de [illegible] te doorstaan, die het vroeger voor de [illegible] Gogh, en andere neo-impressionisten te verduren had. Het lijkt inderdaad veel op een tentoonstelling van den „Haagschen Kunstkring", uit de Sturm- und-Drang-periode dier Vereeniging; want onder de 28 nrs. vinden we geen enkel of het is, min of meer, stelselmatig gepointilleerd, en wel op zoodanige wijze, dat we, voor ons oordeel eenigermate gevormd is, eerst, door nu eens dicht bij, dan weer ver af van elk stuk gaande, de afstandsproef moeten nemen.

Is dit afgeloopen en hebben we ons al naar gelang van de «breedheid», waarmee elk der doeken behandeld is, op 3, 5 à 10 meter afstand er van geposteerd, dan gaan we ook langzaam aan begrijpen, waarom het eene doek een zee, het andere een bosch en het derde een stad voor moet stellen. In de laatste jaren is er, meer dan vroeger, nog al hoog opgegeven van de moeilijkheden van het schilders-métier, dank vooral de experimenten van jongere leden van het gilde; we zullen het dus niet wagen, als een eersten eisch, dien men aan een schilderij stellen mag is, de eigenschap te noemen, dat het op alle afstanden een eenigszins bevredigende afbeelding van de werkelijkheid zij; maar omdat we toch gevoelen, dat van den eenvoudigen bezoeker van schilderij-tentoonstellingen, wat te veel verlangd wordt, zouden we den wensch, die eene dame op de tentoonstelling tijdens onze aanwezigheid althans [illegible] gaf, wel als goed-gemeenden raad willen kenbaar maken: waarom geeft men in den catalogus niet eenige aanwijzing omtrent den afstand, waarop een doek bekeken wil worden, althans wanneer het schilders betreft, zóó weinig als deze Fransche, genegen om de kunstbeschouwing gemakkelijk te maken?

Het is maar eene vraag, waarvan de ironie een bewonderaar van Pissarro, d'Espagnat of Claude-monet zal verbitteren, maar 't feit, dat schrijver dezes, hoewel op een stil uur de tentoonstelling bezoekend, toch reeds, bij zijn pogen de schilderijen op den waren afstand in 't oog te krijgen, herhaaldelijk in conflict kwam met zijn medebezoekers, van hetzelfde pogen bezield, geeft hem tot deze euveldaad den moed.

Welke de gedachten zijn van kunstminnaars, die hun theorie door aankoop van een doek wel eens in practijk omzetten, zonder daarbij zalen van tien of meer meter ter beschikking te hebben, zullen we maar in het midden laten, vooral ook omdat we hier toch meer in bijzonderheden verslag hebben te doen van onze bevindingen, aangaande de «moderne Fransche kunst». L'Espagnat, meer bekend als teekenaar, opent den catalogus met drie nummers; «Jeune fille au tulipe» is een figuurstuk, van vrij degelijke techniek, hoewel, naar het zich laat aanzien, slechts mét moeite, en na veel wijzigingen geschilderd. «Schaatsenrijders» en een landschap (we zullen onzen lezers, de namen van al de dorpjes en gehuchten, waarnaar de doeken zijn genoemd, maar sparen) zijn twee stukken, die men als «aanzetten» zou betitelen, indien niet, zooals boven bleek, de groote meerderheid der aanwezige schilderijen datzelfde dof-ongeacheveerde had, waarvoor men op grooten afstand eerst het waarnemingsvermogen verliest. In de «schaatsenrijders» ontbreekt verder al de actie, die men, vooral in zulk een onderwerp, pleegt te verlangen.

«Voorjaar» van G. Loiseau is wel het tegengestelde van wat onze Hollandsche schilders van zulk een onderwerp trachten te maken. Een mengsel van zwarte, blauwe en donkergele vegen, althans beantwoordt naar Hollandschen smaak niet aan de visie van de lente.

Fraaier, hoewel ook al slechts op eerbiedigen afstand te genieten, is een gezicht op een zeestrand, waarschijnlijk ergens in Bretagne. De auteur ervan, Maufra, is uitsluitend zeeschilder, en ook bij hem speelt de rots, die haar gevaarte ver in de blauwe golven doet vooruitsteken, een groote rol. Aangrijpend zijn zijn voorstellingen echter niet.

Veel gevoeliger dan deze beiden is de dan ook [illegible] co-eaux d'Orgemont», een duinlandschap, waarin aan het détail wat meer aandacht gewijd is. «Vue d'Amsterdam» is zoo slordig van behandeling, dat men twijfelt of het doek wel, als meer dan een vluchtige schets is bedoeld. Het verrassendst werkt de afstandsproef op de doeken van H. Moret: deze schildert de visschersluí aan de Bretonsche kust, bezig met de uitoefening van hun bedrijf; en waar van nabij gezien de onfraaie schildering en het doffe, doodverfachtige der kleuren hindert, verkrijgt op eenigen afstand dat alles een verrassenden glans van leven en blijheid. Het is natuurlijk heel aardig en als optisch verschijnsel misschien niet gemakkelijk te verklaren; maar uit het oogpunt van kunst beschouwd, toch op zijn hoogst die waarde toe te kennen van een kermis-aardigheid!

Pissarro is de pointilleur *par sang*; zijn «Boerinnen bij een notenboom» zal vele bewonderaars van het genre doen watertanden; voor hen is het te hopen, dat de cricket-match hun minder zal voldoen, waarin ten minste de aantrekkelijkheid van dit doek zou moeten bestaan, is ons niet duidelijk.

(*) Hoewel reeds over deze collectie door ons uit Amsterdam een beoordeeling is geplaatst, meenende toch ook onzen medewerker in den Haag daarover het woord te kunnen geven.
Red. «A. C.».

De eeuwige burcht

38) *naar het Duitsch van*

RUDOLPH STRATZ

— Men moet natuurlijk eerst precies weten hoe men is, vervolgde hij. Het is niet zoo gemakkelijk zichzelf goed te kennen. De meesten leven er maar op los, zonder zich er om te bekommeren, vooral de vrouwen. Negen tiende van de vrouwen hebben geen flauw vermoeden van haar bestaan. Daarentegen zijn er anderen, die zeggen: ik ben ik, en zoo iemand kan een ander wakker schudden. Dat heb ik u gedaan.

— Ik weet niet, of ik er u dankbaar voor moet wezen…

— Zeker. Het is toch een groot verschil of men een bloem is of een denkend wezen. Dat zult u met God's hulp worden — neen, u bent het al. Ik behoefde u eigenlijk niets te zeggen. Alles gaat van zelf zijn gang.

— Dat vrees ik ook, zeide ze en staarde in de verte.

Hij lachte.

— Waarom vreest u? Is 't niet het natuurlijkste, dat het gezonde zich van het morsche afscheidt, dat, wanneer de atmosfeer te vunzig is zoodat wij in onze ademhaling belemmerd worden, wij de deur achter ons sluiten en in God's vrije natuur gaan?

Zij drukte de lippen op elkander en bleef zwijgen.

— Indien iemand mij in een kooi wilde zetten, zou ik er vriendelijk voor bedanken, al las hij mij een boekdeel vol plichten voor. U kunt wel is waar zeggen, dat u eene vrouw bent en ik een man. Maar u bent een mensch en u hebt recht op de vrijheid.

— U bent dus van oordeel…

Zwaar ademhalend richtte zij den blik naar den grond.

— U meent dus… dat ik weg moet gaan van hem…

— Ja. U m o e t weg! Met of zonder uw wil! Alles, uwe ontwikkeling, die van dag tot dag verder gaat, dringt u daarheen. En indien u vandaag den drang onderdrukt, dan komt hij toch over vier weken weer boven, en steeds krachtiger, zoodat u ten laatste toch geen weerstand meer kunt bieden, en dan geschiedt, wat geschieden moet.

Zij sloeg de oogen op.

— Ik heb wel dikwijls daaraan gedacht in den laatsten tijd, maar kunt u zich voorstellen wat het beteekent met a l l e s, met het gansche verleden te breken? en…

— Dat beteekent allemaal niets! antwoordde hij. Wat geef ik om het verleden, wanneer ik de toekomst in de hand heb? En zoo kostbaar is uw verleden, met zijn kasteelen en kloosters en duffe uilennesten waarachtig niet! Neen, dat is het ook niet, wat u doet aarzelen… U bent eenvoudig bang. Niet voor de menschen — dat geloof ik wel — maar u vertrouwt u zelf nog niet, u kent u zelve nog zoo kort, u bent nog zoo'n splinternieuwe kennis van u zelve, wel is waar een heel interessante, maar die toch nog allerlei geheimen in zich heeft, waarvoor men een beetje moet oppassen. Lieve vriendin — dat wantrouwen moet u overwinnen, anders komt u niet verder en kwelt u zich nog heel lang, zonder tot een besluit te kunnen komen. Het toeval, het noodlot, de voorzienigheid — of hoe u het noemen wilt, brengt u het niet op een blaadje thuis. Eenmaal in het leven komen wij allen in de noodzakelijkheid om de groote proef op de som te leveren — het bewijs te geven, dat de rekening uitkomt, en dat we dát zijn, waarvoor wij ons houden. Dat staat u nog te wachten en mij ook nog.

— Dus wat moet ik doen? vroeg zij snel.

— Dat weet u beter dan ik: u m o e t weg. Maar i k kan niets doen voor u, en ik wil ook niet. Geen mensch kan den ander helpen, als het zoover is. Hij moet zelf zijn wil halen en handelen. Niets halfs — geen aarzelen! Daarmede komt u niet verder en het is een kwelling voor u en anderen. De drang komt telkens terug.

— Maar als ik hem nu telkens weer onderdruk?... vroeg zij; en als ik dan eindelijk overwin.

Hij vouwde de handen in elkaar en keek haar vol medelijden aan.

— Arme menschenziel, zeide hij; wat hebt u dan gewonnen daarmee? Stel u eens voor, dat we een menschenleven verder zijn, en dat u in uw kasteel zit en den herfst voelt naderen, die u doet rillen in merg en been, en dat u zich dan eenmaal in de vier en twintig uren van den dag afvraagt: wat heb ik in het verleden gehad, beleefd? En het antwoord luidt: Niets. En dan hebt u een doffe herinnering aan den tijd, waarin wij ons thans bevinden. Een onduidelijke voorstelling van een krachtige, gezonde vrouw, vol levensmoed en levenslust doemde voor u op en u kunt zich nauwelijks begrijpen, dat u de oude en een beetje stompzinnig geworden dame geweest zijt. En tegelijk rijst voor uw geest het beeld op van een armen boerendokter, die vol gens zijn beste weten — en dom was de man lang niet — trachtte u op den goeden weg te helpen, helaas te vergeefs! Zoo zit u dan daar en niemand zegt er u dankje voor. Niemand denkt er aan, dat u iets zoudt hebben kunnen tot stand brengen — u hebt immers al uwe «plichten» vervuld!

— Maar verbeeld u niet, vervolgde hij, dat ik dan als een «geheimrat» en huisvriend, met een witten baard naast u zal zitten om met u tranen van ontroering te vergieten, bij het bekijken van gedroogde viooltjes en blauwe linten. Neen, zoo ben ik niet! Als het zoover is, ben ik klaar en bezit ik, waarnaar ik gestreefd heb. Ziet u dien steen? Nu geef ik hem een schop… ziet u hem den berg afrollen, met steeds grooter sprongen, door dik en dun, steeds verder?… Zoo geef ik mij zelf een stoot in het leven, en onderweg kan ik mij niet lang ophouden, evenmin als de steen kan blijven liggen om adem te scheppen.

— Handel dus snel en wacht niet meer, zeide hij hare hand vattend. Ik zou u gemakkelijk wat van mijn wilskracht kunnen geven — zoo'n electrischen schok, die u plotseling een ander mensch doet worden en met opgeheven hoofd doet vragen: «Kinderen, wat kost de wereld?» Maar ik doe het niet, want dan zou het mijn wil zijn, die handelt en in het grafelijk kasteel den boel omver gooit. En u moet u z e l f vrij maken — vrij van alles!….

Met een haastige beweging trok zij hare hand uit de zijne en wendde zich, zonder hem aan te zien, om.

— Ik zal met hem spreken, zeide ze.

— Vandaag? Dadelijk?

— Ja.

(Wordt vervolgd.)

FOR STUDY PURPOSES ONLY. NOT FOR REPRODUCTION.

The Museum of Modern Art Archives, NY	Collection: MSB	Series.Folder: III . C. 13 *

Fransche kunst in het museum.

Wij wilden ons juist opmaken om op deze uiterst merkwaardige schilderijenexpositie met grooten nadruk de aandacht te vestigen, toen wij van zeer deskundige hand een beschouwing kregen over den beeldhouwer Rosso, die eveneens ter tentoonstelling aanwezig is met een vijftal stukken (welke lager geprijsd moeten worden dan op het catalogusje is geschied).

Waar wij al eens meer hebben opgemerkt, dat wij wel is waar groote liefde hebben voor de beeldhouwkunst doch ons niet in staat voelen een (voor ons zelf) goed gemotiveerd oordeel daarover uit te spreken, omdat wij persoonlijk niet genoeg beeldhouwwerken gezien hebben, grijpen wij natuurlijk gaarne met beide handen de gelegenheid aan om het onderstaande stuk te plaatsen.

Over de rustig stemmende verzameling bizonder interessante schilderstukken, hopen wij morgen het een en ander te schrijven. Deze tentoonstelling is in de nieuwe aers van Pictura, die aan het begin van dit seizoen al begonnen is en sedert in de grondwet van het genootschap is vastgelegd, een nieuwe en belangrijke gebeurtenis.

Medardo Rosso.

„Holland is niet een land „voor beeldhou„wers, er worden geen beelden gemaakt en „het publiek begeert ze niet; Holland is het „land der kleuren — het land der schilder„kunst ..." Toen Rosso deze getuigenis hoorde, was hij aanstonds besloten hier te exposeeren. „In zulk een milieu zal men mij begrijpen, in „'t land van Rembrandt en Frans Hals zal men „'t academisme haten zooals ik het haat en als „zij er van kleur houden, welnu dan zullen zij „in mijn werk, voor alles de kleur zien." Aldus deze Italiaansche beeldhouwer en hij vertrouwde ons duplikaten toe, van de werken, die zich in de voornaamste collecties te Parijs bevinden omdat hij wilde, dat de kunstlievhebbers ten onzent hem zouden kennen. Daarbij was zijn drijfveer minder ze te verkoopen deze werken, die hij in Parijs en Weenen niet kan laten zien zonder er liefhebbers voor te vinden, die er sommen voor besteden waarvan wij hier geen flauw begrip hebben, dan wel omdat hij „à tout prix" een breu wil schieten in de conventioneele begrippen, die nog over de beeldhouwkunst de heerschende zijn. — Want spreekt men niet, ook nog bij ons, over wat een beeldhouwer *wil en* wat hij *niet* mag maken, alsof de artiest ooit een contract dienaangaande ondertoekende? Is het niet de fout, dat we reeds als kinderen leeren van de beeldhouwkunst der Grieken en op de academies deze uit den treure moeten natoeken, hebben we daardoor niet een zeker conventioneel begrip gekregen van de eischen der beeldhouwkunst, terwijl toch een mensch van dezen dag, levend in deze landen zich wel allerlei kan suggereeren, maar niet zijn hart heel warm voor de Grieksche beeldhouwkunst kan voelen kloppen. Hoe zou het ideaal dat den Grief voor meer dan tweeduizend jaar bezielde, het onze kunnen zijn? Het is immers ons maatschappelijk zijn, dat ons bewustzijn bepaalt — en zouden wij dan in deze dagen een kunst kunnen voortbrengen of liefhebben — zooals de tijdgenooten van Perikles ten leven wekten? Buitendien, het ligt niet in 't karakter, in den aard van dit volk, dat een Rembrandt, een Delftsche Vermeer, een Jozef Israëls voortbracht om te aanbidden de schoone lijn, den schoonen vorm!

Stonden wij ontvangen tegenover den geestesarbeid van dezen sterken impressionist, dan zouden wij zijn taal aanstonds verstaan — en dezen kunstbroeder van Breitner en Mancini welkom heeten in onze omgeving, maar nu zijn daar de teekenscholen en de boekjes over aesthetika die ons natuurlijk gevoel bedorven hebben en wij durven ons eigen oordeel niet meer zoo voetstoots vertrouwen. Degenen echter, die bij ons bezoek aan de tentoonstelling in Pictura zich sterk aangetrokken voelen door het werk van Rosso mogen zich troosten met het oordeel van den bekenden kunstkritikus Camille de Sainte-Croix, die in een fransch blad naar aanleiding van de internationale tentoonstelling schreef: Sinds de expositie van Rodin, begint men nu algemeen te spreken van de revolutie in de beeldhouwkunst, maar deze revolutie moet men niet identificeeren met de kunst van Rodin. Vijftien jaar geleden kwam hier in Parijs een jonge onbekende kunstenaar, een Milanees: Medardo Rosso.

Niemand kende hem, hij sprak geen fransch en zonder eenige aanbeveling durfde hij zich in Frankrijks hoofdstad nederzetten met het koene voornemen de beeldhouwkunst te hervormen, die hier in een koud academisme ontaard was. De beeldhouwkunst voelde hij als de tweelingzuster der schilderkunst, niet als hare mindere. „Is ook haar domein niet dat der kleur?" vroeg hij. „Kunne bij een beeld niet spreken van de waarde der tonen onderling. Kan zij in hare tegenstelling van licht en schaduw niet alle bewegingen weergeven tot de subtielste trillingen. Bezit de klei — de was niet de kostbare gave weer te geven alle teere movementen van 't menschelijk lichaam met z'n mystérieus leven?"

Twee jaar geleden heeft Rodin's Balzac een storm van verontwaardiging en bewondering gewekt, Rodin betrad met dat werk den weg dien Rosso reeds tien jaar geleden insloeg — maar hij als Italiaan ontving geen ridderorden of officieele bestellingen, daarentegen mag hij er zich op beroemen, dat zijn werken door de eerste collectioneurs begeerd worden en dat onder anderen geen mindere dan Rodin zelf hem kwam voorstellen een van zijn werken te ruilen tegen zijn (Rosso's) „Rieuse" en de schrijver eindigt zijn bewonderend artikel: „Wanneer Houssaye, Rude en Carpeaux nog leefden zij zouden dezen genialen *novateur* toejuichen want aan hem alleen is zij te danken deze geweldige revolutie in de kunst van het beeldhouwen, en sinds de Renaissance is het de meest gedurfde en mooiste stap voorwit, deze, die Rosso gedaan heeft."

Nu geldt alleen de vraag kunnen wij den kunstenaar volgen op dezen weg of staan wij nog tegenover het beeldhouwwerk op standpunt waarop vijftien jaar geleden de tegenstanders van de Marissen en Breitner stonden — dezelfden, die nu, wanneer zij er de middelen toe hebben hunne kamers vol hangen met deze kunst? Voelen wij de Franz-Halsachtige schoonheid in den jongen kop waarvan o.a. Emile Zola een duplikaat heeft,

de bekoorlijkheid van het lachende meisje en de nooise expressie in den invalide? en wat bewonderen we dan in dit werk de lijnen? de uitdrukking? de kleur? Het is de impressie van het leven zelf die bij ons weergeeft — wij vergeten de stof — den vorm — hij geeft ons *de expressie* het essentieele.

... La chose envolie
Qu'on sent qui fuit, d'une âme en allée,
Vers d'autres cieux, à d'autres amours.

ETHA FLES.

Mogen wij er ten slotte nog even de aandacht op vestigen, dat de tentoonstelling *niet*, als oorspronkelijk was aangekondigd, tot a.s. Donderdag maar tot a.s. Dinsdag open zal zijn.

FOR STUDY PURPOSES ONLY. NOT FOR REPRODUCTION.

The Museum of Modern Art Archives, NY	Collection: MSB	Series.Folder: III . C. 13 *

Nieuwe Groningse Courant
1 Maart 1901

Fransche kunst in het museum.

Wij wilden ons juist opmaken om op deze uiterst merkwaardige schilderijenexpositie met grooten nadruk de aandacht te vestigen, toen wij van zeer deskundige hand een beschouwing kregen over den beeldhouwer Rosso, die eveneens ter tentoonstelling aanwezig is met een vijftal stukken (welke lager geprijsd moeten worden dan op het catalogusje is geschied):

Waar wij al eens mee hebben opgemerkt, dat wij wel in waar grooto liefde hebben voor de beeldhouwkunst doch ons niet in staat voelen een (voor ons zelf) goed gemotiveerd oordeel daarover uit te spreken, omdat wij persoonlijk niet genoeg beeldhouwwerken gezien hebben, grijpen wij natuurlijk gaarne met beide handen de gelegenheid aan om het onderstaande stuk te plaatsen.

Over de rustig stemmende verzameling bizonder interessante schilderstukken, hopen wij morgen het een en ander te schrijven. Deze tentoonstelling is in de nieuwe aera van Pictura, die aan het begin van dit seizoen al begonnen is en sedert in de grondwet van het genootschap is vastgelegd, een nieuwe en belangrijke gebeurtenis.

Medardo Rosso.

„Holland is niet een land „voor beeldhou„wers, er worden geen beelden gemaakt en „het publiek begeert ze niet; Holland is het „land der kleuren — het land der schilder„kunst..." Toen Rosso deze getuigenis hoorde, was hij aanstonds besloten hier te exposeeren. „In zulk een milieu zal men mij begrijpen, in „'t land van Rembrandt en Frans Hals zal men „'t academisme haten zooals ik het haat en als „zij er van kleur houden, welnu dan zullen zij „in mijn werk, vóór alles de kleur zien." Aldus deze Italiaansche beeldhouwer en hij vertrouwde ons duplikaten toe, van de werken, die zich in de voornaamste collecties te Parijs bevinden omdat hij wilde, dat de kunstlievhebbers ten onzent hem zouden kennen. Daarbij was zijn drijfveer minder ze te verkoopen deze werken, die hij in Parijs en Weenen niet kan laten zien zonder er liefhebbers voor te vinden, die er sommen voor bestedden waarvan wij hier geen flauw begrip hebben, dan wel omdat hij „à tout prix" een brea wil schieten in de conventioneele begrippen, die nog over de beeldhouwkunst de heerschende zijn. — Want spreekt men niet, ook nog bij ons, over wat een beeldhouwer *wil* en wat hij *niet* mag maken, alsof de artiest ooit een contract dienaangaande onderteekende? Is het niet de fout, dat we reeds als kinderen leeren van de beeldhouwkunst der Grieken en op de academies deze uit den treure moeten natceken, hebben we daardoor niet een zeker conventioneel begrip gekregen van de eischen der beeldhouwkunst, terwijl toch een mensch van dezen dag, levend in deze landen zich wel allerlei kan suggereeren, maar niet zijn hart heel warm voor de Grieksche beeldhouwkunst kan voelen kloppen. Hoe zou het ideaal dat den Grick voor meer dan tweeduizend jaar bezielde, het onze kunnen zijn? Het is immers ons maatschappelijk zijn, dat ons bewustzijn bepaalt — en zouden wij dan in deze dagen een kunst kunnen voortbrengen of liefhebben — zooals de tijdgenooten van Perikles ten leven wekten? Buitendien, het ligt niet in 't karakter, in den aard van dit volk, dat een Rembrandt, een Delftsche Vermeer, een Josef Israëls voortbracht om te aanbidden de schoone lijn, den schoonen vorm!

Stonden wij onberangen tegenover den geestesarbeid van dezen sterken impressionist, dan zouden wij zijn taal aanstonds verstaan — en denzen kunstbroeder van Breitner en Mancini welkom heeten in onze omgeving, maar nu zijn daar de teekenscholen en de boekjes over aesthetika die ons natuurlijk gevoel bedorven hebben en wij durven ons eigen oordeel niet meer zoo vooruitstoots vertrouwen. Degenen echter, die bij een bezoek aan de tentoonstelling in Pictura zich sterk aangetrokken voelen door het werk van Rosso mogen zich troosten met het oordeel van den bekenden kunstkritikus Camille de Sainte-Croix, die in een fransch blad naar aanleiding van de internationale tentoonstelling schreef: Sinds de expositie van Rodin, begint men nu algemeen te spreken van de revolutie in de beeldhouwkunst, maar deze revolutie moet men niet identificeeren met de kunst van Rodin. Vijftien jaar geleden kwam hier in Parijs een jonge onbekende kunstenaar, een Milanees: Medardo Rosso.

Niemand kende hem, hij sprak geen fransch en zonder eenige aanbeveling durfde hij zich in Frankrijks hoofdstad nederzetten met het koene voornemen de beeldhouwkunst te hervormen, die hier in een koud academisme ontaard was. De beeldhouwkunst voelde hij als de tweelingzuster der schilderkunst, niet als hare mindere. „Is ook haar domein niet dat der kleur?" vroeg hij. „Kunt ge bij een beeld niet spreken van de waarde der tonen onderling. Kan zij in hare tegenstelling van licht en schaduw niet alle bewegingen weergeven tot de subtielste trillingen. Bezit de klei — de was niet de kostbare gave weêr te geven alle teere mouvementen van 't menschelijk lichaam met z'n mysterieus leven?"

Twee jaar geleden heeft Rodin's Balzac een storm van verontwaardiging en bewondering gewekt, Rodin betrad met dat werk den weg dien Rosso reeds tien jaar geleden insloeg — maar hij als Italiaan ontving geen ridderordes of officieele bestellingen, daarentegen mag hij er zich op beroemen, dat zijn werken door de eerste collectioneurs begeerd worden en dat onder anderen geen mindere dan Rodin zelf hem kwam voorstellen een van zijn werken te ruilen tegen zijn (Rosso's) „Bieuse" en de schrijver eindigt zijn bewonderend artikel: „Wanneer Houdon, Rude en Carpeaux nog leefden zij zouden dezen genialen n o v a t e u r toejuichen want aan hem alleen is zij te danken deze geweldige revolutie in de kunst van het beeldhouwen, en sinds de Renaissance is het de meest gedurfde en mooiste stap vooruit, deze, die Rosso gedaan heeft."

Nu geldt alleen de vraag kunnen wij een kunstenaar volgen op dezen weg of staan wij nog tegenover het beeldhouwwerk op standpunt waarop vijftien jaar geleden de tegenstanders van de Marissen en Breitner stonden — dezelfden, die nu, wanneer zij er de middelen toe hebben hunne kamers vol hangen met deze kunst? Voelen wij de Frans-Halsachtige schoonheid in dien jongenskop waarvan o.a. Emile Zola een duplikaat heeft, de bekoorlijkheid van het lachende meisje en de mooie expressie in den invalide? en wat bewonderen we dan in dit werk de lijnen? de uitdrukking? de kleur? Het is de impressie van het leven zelf die hij ons weergeeft — wij vergeten de stof — den vorm — hij geeft ons *de expressie* het e s s e n t i e e l e.

. . . La chose envolée
Qu'on sent qui fuit, d'une âme en allée,
Vers d'autres cieux, à d'autres amours.

ETHA FLES.

Mogen wij er ten slotte nog even de aandacht op vestigen, dat de tentoonstelling *niet*, als oorspronkelijk was aangekondigd, tot a.s. Donderdag maar tot a.s. Dinsdag open zal zijn.

FOR STUDY PURPOSES ONLY. NOT FOR REPRODUCTION.

The Museum of Modern Art Archives, NY	Collection: MSB	Series.Folder: III.C.13*

Inleggersrekening.

Per balans 31 Dec 1903	f 3,591,857.83
Ingelegd sedert 1 Januari	„ 969,722.24[1]
Bijgeschreven rente sedert 1 Jan.	„ 2,205.34
	f 4,563,785.41[2]
Terugbetaald sedert 1 Januari	„ 1,025,580.62
Tegoed der inlegg. op 31 Oct.	f 3,538,202.79[1]

Op 30 Sept. 1904 had de Bank van 129 inleggers een nominaal kapitaal aan effecten van f 239,050 in bewaring.

In de maand Oct. werden voor inleggers gekocht pandbrieven tot een bedrag van f 4000 en verkocht één pandbrief van f 1000, zoodat op 31 Oct. bij de Bank in bewaring was een nominaal kapitaal van f 242,050 aan effecten, toebehoorende aan 131 inleggers.

— × Gistermorgen is op den Klarendalschen weg een paard gespannen voor een begrafeniskoets op hol geslagen, doordat een hoepel tusschen de paarden terecht kwam. Het rijtuig kwam tegen een aldaar staanden handwagen, die gedeeltelijk vernield werd, waarna het paard werd gegrepen.

Gistermiddag ontstond door onbekende oorzaak brand in een schuur aan den Kemperberger weg, behoorende tot de woning Casa Nova, tengevolge waarvan een voorraad hooi verbrandde en een in de nabijheid gelegen hoop heideplaggen eveneens in brand geraakte. De schuur brandde geheel af, terwijl de brandende heideplaggen werden gebluscht. De schade bedraagt ongeveer f 250. Er was niets verzekerd.

— § **Velp,** 3 Nov. Tot verpleegster in het Algemeen Ziekenhuis alhier is benoemd mej. C. L. C. Rijnhart te 's-Gravenhage.

— § **Rheden,** 3 Nov. Hedenmorgen omstreeks negen uur brak bij den koopman H. B. alhier, brand uit in een schuurtje, waarschijnlijk tengevolge van het spelen met lucifers door kinderen. Het schuurtje brandde geheel af, eenige varkens werden met veel moeite gered.

— △ Op daartoe gedaan verzoek is aan den heer R. Veen Valck te Harderwijk eervol ontslag verleend als lid van de Raden van Beroep voor de Vermogensbelasting en voor de personeele belasting te **Zutphen**, en is in zijn plaats benoemd de heer G. Lijsen, houthandelaar te Zutphen, thans plaatsvervangend lid van die Raden.

— Tot derden-geneesheer aan het „Oude en Nieuwe Gasthuis" (krankzinnigengesticht) te **Zutphen** is benoemd de heer G. D. Swanenburg de Veije, arts te Amsterdam.

— ‖ **Dinxperlo**, 3 Nov. Zonder opening van den spoorweg Dinxperlo—Varsseveld heeft men hier heden op grootsche wijze, met het oog op het late jaargetijde, het spoorfeest gevierd. Een bonte menigte bewoog zich den heelen dag door onze straten. Het gevlag was algemeen. Des morgens 9 uur had de schooljeugd een feestelijke bijeenkomst in het feestgebouw heden in gebruik genomen. Aan de wedstrijd te fiets en per paard namen velen deel. De allegorische optocht trok zeer de aandacht. Men zag er o.a. de coöp. boterfabriek en de Deventer tapijtfabriek vertegenwoordigd. Alles werd op practische wijze tentoongesteld. Men zag er o.a. ook een paar boeren op een wagen koren dorschen en wannen en een keuken. Ook de gecostumeerde fietsoptocht was mooi. Hedenavond is er nog fakkeloptocht en dansmuziek, benevens een feestelijke bijeenkomst in het feestgebouw.

De bevolking in de buurtschap Heurne is deerlijk teleurgesteld geworden, doordien in deze buurtschap, waar een halte voor de lijn Dinxperlo—Varsseveld was aangewezen, de gelegenheid om goederen te lossen en te laden is weggenomen. Men doet alsnog moeite om voor het buurtverkeer de goederenverzending te kunnen regelen, daar voor de doortrekking door de buurtschap groote kosten zijn gemaakt.

— In den loop van 1905 zal te **Ede**, eene bataljons-kazerne geheel gereed komen, benevens de daartoe behoorende bijgebouwen en een gedeelte der woningen voor gehuwde militairen, terwijl men de tweede bataljonskazerne vóór den winter van 1905 onder de kap hoopt te brengen.

Ten einde van de onder Ede aangekochte terreinen zooveel doenlijk partij te trekken, bestaat het voornemen om een deel van de nieuw op te richten korpsen, n.l. 1 eskadron huzaren en eene afdeeling veld-artillerie, zoomede het eskadron ordonnansen te Ede in garnizoen te brengen.

De kosten van het, voor die bereden troepen te stichten kazernement worden geraamd op f 920,000.

Einde 1907 moeten de gebouwen geheel beschikbaar zijn.

— Tot in den laten avond was het Woensdagavond zeer rumoerig te **Apeldoorn** in de omgeving der R.-Kath. Kerk. Er werd verhaald, dat een aldaar wonend vader zijne minderjarige dochter, die zich tot het Leger des Heils voelde aangetrokken, naar een gesticht tot zedelijke verbetering van jonge meisjes wilde brengen, tegen den zin van het meisje.

In het woonhuis van den vader, bij de Kanaalstraat, en in de R.-Kath. Zusterschool werden door baldadigen zes ruiten ingeworpen.

— * Men meldt ons nader, dat gisteravond zich de ongeregeldheden herhaalden. Marechaussees te paard en politie joegen ten slotte den oploop uiteen, waarbij deze en gene door den gummistok geraakt werden.

— **Nijmegen,** 3 November. Geëxamineerd in de vrije en ordeoefeningen der gymnastiek 6 vrouwelijke en 6 mannelijke candidaten. Geslaagd de dames: M. C. J. Peeters, te Grubbenvorst; C. L. M. Roebroeck en C. J. B. v. Ockenburg, te Maastricht, en A. M. Th. Cransveld, te Maarssen; de heeren A. M. Duijf, te Venray; E. F. H. Hilgers, te Gennep; H. Bonga, W. A. Boom en J. van Bruggen, allen te Maastricht.

— In den nacht van Woensdag op Donderdag ontstond door onbekende oorzaak een begin van brand in het achterhuis van het heerenkleeding magazijn „De Zon" in de Lange Burchtstraat te **Nijmegen**.

Het vuur was spoedig gebluscht. Vele winkelgoederen hebben door vuur en waterschade veel geleden, doch alles is verzekerd.

BINNENLANDSCH NIEUWS.

Te **'s-Gravenhage** is op 63-jarigen leeftijd overleden de gepens. kapitein ter zee H. A. de Smit van den Broecke.

— **'s-Gravenhage,** 3 Nov. De Gemeenteraad heeft heden de begrooting afgehandeld. De in de vorige vergadering door den heer Penn ingediende motie, waarbij B. en W. uitgenoodigd worden aan den Raad voorstellen te doen tot verplaatsing van de Kurhausbar te Scheveningen en inmiddels daarvoor een bedrag van f 12,500 op de begrooting te brengen, werd verworpen met 29 tegen 10 stemmen.

De wethouder Mouton deelde, in antwoord op een desbetreffende vraag, mede, dat ontwerpen betreffende de schoolartsen gereed en bij de commissies van het lager onderwijs aanhangig zijn. Ook is een ontwerp gemaakt betreffende het weren van den invloed der mazelen op de scholen en dit ontwerp is opgezonden naar de commissie voor de strafverordeningen om weldra bij den Raad te worden ingediend.

Vermelding verdient nog de discussie over de onderwijzers en de politiek. De heer de Wilde meende, dat als vakvereeniging de onderwijzers zich niet over de politiek uitlaten en zich niet met de politieke verkiezingen bemoeien moesten. Allerminst moeten de onderwijzers zich dan nog inlaten met de Gemeenteraadsverkiezingen, welke geen politiek karakter dragen. De onderwijzers zijn toch ambtenaren van den Raad en dezen mogen in het openbaar toch zich niet uitlaten over een aftredend Raadslid. Tegenover een vakvereeniging zal spr. zich nooit over zijn politieke overtuiging uitlaten. Een waarschuwing acht spr. hier zeer gewenscht.

De wethouder Mouton kon zich niet aansluiten bij de scherpe uitsluiting door den heer de Wilde bedoeld, wat aangaat de beoordeeling van Raadsleden door openbare onderwijzers. Hierin kan spr. geen kwaad zien en hij acht het in enkele opzichten wenschelijk, dat georganiseerde vakvereenigingen hun oordeel uitspreken.

De Voorzitter, de Burgemeester, verklaarde zich zeer beslist te scharen aan de zijde van den heer de Wilde.

De heer de Wilde zette nader uiteen, dat de vakvereeniging der onderwijzers zich niet mag inlaten met de politiek. Hoe zou de wethouder Mouton er over denken, als op de gemeentesecretarie zich een vakvereeniging vormde, die bij het aftreden van den heer Mouton als Raadslid, hem, met den heer Vrugt aan het hoofd, kwamen vragen hoe hij over verschillende aangelegenheden denkt.

De wethouder Mouton zette nader uiteen, slechts bedoeld te hebben waarborging van de vrijheid van spreken en van schrijven — al keurde hij den vorm, waarin dit geschiedt, niet altijd goed.

— **Utrecht** 3 November. Naar het „Utr. Dbl." verneemt, moet de Minister van Justitie van voornemen zijn om het aantal notarisplaatsen binnen deze gemeente met twee te vermeerderen.

— Verschenen is het jaarverslag van den directeur, dr. H. Posthumus te Groningen, over „Hooghullen", het asyl voor dranksuchtigen, dicht bij Groningen, te **Eelde**, gelegen.

De directeur wijst er op, dat de verpleegtijd voor een gedeelte der verpleegden te kort is geweest. Inplaats van drie maanden, zouden de patiënten minstens gedurende een half jaar verpleegd moeten zijn.

Op 31 December 1902 werden te Hooghullen 24 patiënten verpleegd; gedurende 1903 werden 39 patiënten opgenomen, een nog nimmer bereikt getal. In de 1e klasse 4, in de 2de 15 en in de 3e 20. Enkele afdeelingen van den Volksbond, nl. te Utrecht, Winterswijk, Leeuwarden en Groningen, hebben zich het lot van dranksuchtigen uit de volksklasse aangetrokken en ze weer op het goede spoor trachten te brengen door ze naar Hooghullen te zenden. Gehoopt wordt, dat meerdere afdeelingen het voorbeeld zullen volgen. Op 31 December 1903 werden te Hooghullen nog verpleegd 23 patiënten, zoodat in het afgeloopen jaar 38 de inrichting hebben verlaten, nl. 1e klasse 11, 2de klasse 18 en 3de klasse 9.

Over 't algemeen was de verhouding der patiënten onderling, alsmede tot de verplegers, uitstekend. Ook dit jaar werd opgemerkt, dat de lichamelijke afwijkingen in 't algemeen beter en spoediger genazen dan de geestelijke. Als geneeswijze werd in hoofdzaak de onthouding toegepast; massage, hydrotherapie, hypnose, electrotherapie, pharmaceutische, geneeswijze ondersteunden haar echter in vele gevallen. Bovendien hielden de patiënten zich met allerlei werkzaamheden bezig. Van de 34 patiënten zijn 28 tot heden geheel-onthouders, d. i. 82 6/17 pCt.; 5 verbeterd d. w. z. zij die zeer matig wijn en bier drinken, d. i. 11 13/17 pCt.; terwijl 2 teruggevallen zijn tot hun vroeger lijden, d. i. 5 15/17 pCt.

De verpleeggelden zijn: voor de eerste afd. A f 600, voor idem B f 400, voor de tweede klasse f 200, alsmede f 25 entree, en verder naar denzelfden grondslag over de volgende jaren.

De exploitatie-rekening over 1903 wijst in ontvangsten en uitgaven een bedrag aan van f 11,879,25½.

BUITENLAND.

Echo's uit Parijs.

(Particuliere correspondentie)

Parijs, 1 Nov. 1904.

Op dezen Heiligendag, die gansch Parijs, het niet katholieke zoowel als het katholieke gedeelte, een der meest stille feesten van het gansche jaar bereidt of liever behoorde te bereiden, verkeert ditmaal menigeen in spanning. Ik bedoel menigeen in de politieke zoowel als in de militaire wereld. De rest der burgers zijn waarschijnlijk, niet meer dan andere jaren, gestoord geworden in de nakoming van hetgeen ze jegens hun afgestorvenen als een plicht en wellicht ook als een „afdoener" beschouwen. Dezen zijn, daar het, in tegenstelling met andere jaren, prachtig weer is, in nog grooter getale dan gewoonlijk naar de kerkhoven getogen om een krans neer te leggen aan de laatste rustplaats van bloedverwanten of vrienden. De politici zoowel als de militairen daarentegen, hebben waarschijnlijk te veel besommeringen om zich thans van harte aan deze jaarlijksche doodenvereering te wijden. Al heeft immers de Kamer verleden Vrijdag met een kleine meerderheid betuigd, vertrouwen te hebben in generaal André, zoo is het niet onmogelijk dat het debat over de officieren-quaestie heropend wordt. Er bestaat geen reden om de echtheid der door kapitein Guyot de Villeneuve op de tribune voorgelezen brieven in twijfel te trekken. Er zijn door de „Figaro" en de „Echo de Paris" facsimilé's van in het licht gegeven, die geen enkel protest noch van de schrijvers, noch van de adressanten hebben uitgelokt. De secretaris van het Groot-Oosten zoowel als kapitein Mollin hebben, de eerste door een aanklacht wegens diefstal, de laatste door het aanbieden van zijn demissie stilzwijgend de correspondentiën als authentiek erkend. En zoo staan we voor de mogelijkheid dat kapitein Guyot de Villeneuve den Minister van Oorlog, bij de eerste gelegenheid, aan diens verklaring komt herinneren, luidende: Indien de geïncrimineerde feiten waar blijken, zal ik mijzelve er voor aansprakelijk rekenen. Toch is het in weerwil van dat alles niet waarschijnlijk dat de Minister van Oorlog door een stemming in de Kamer over deze zaak tot aftreden zal gedwongen worden. De gezindheid der meerderheid, al is deze ook aanmerkelijk kleiner geworden, is jl. Vrijdag daarvoor te duidelijk aan den dag gelegd.

Inmiddels is het gebleken dat men geenszins clericaal of anti-republikeinsch behoeft te zijn om ten sterkste praktijken af te keuren, die ten doel hebben de militaire overheid door niet-militairen van allerlei slag te doen inlichten over de denkwijze der officieren en dezen in sommige gevallen den weg tot bevordering te eenenmale af te snijden. Men dient namelijk niet uit het oog te verliezen, dat door een aantal Kamerleden minder de maatregelen zelf zijn afgekeurd, dan het procédé waarvan gebruik gemaakt is. Jaurès in eigen persoon, die natuurlijk op heftige wijs partij getrokken heeft voor generaal André, geeft in zijn blad „L'Humanité" toe, dat kapitein Mollin veel te ver is gegaan. Voor hen, die de onverzettelijkheid en de heerschzucht van den leider der collectivisten kennen, bewijst zulk een concessie wel dat eigenlijk iedereen den spionagedienst, georganiseerd door den kabinets-attaché van den Minister van Oorlog, ten sterkste laakt.

Het gevaar dat de Regeering verleden week heeft geloopen, is dan ook stellig ernstiger geweest dan alle aanvallen, die zij tot dusver had te doorstaan. Het is althans niet over het beginsel der scheiding van den Staat en de kerkgenootschappen dat het Ministerie-Combes ooit zal komen te vallen. Met groote snelheid heeft dit principe in Frankrijk nieuwe aanhangers gemaakt, zóó zelfs dat Combes onlangs voor de Commissie *ad hoc* kon verklaren dat hij zelf, nog een jaar geleden, niet aan de aanstaande toepassing van het beginsel had geloofd.

De partij der reactie, in Frankrijk doorgaans vereenzelvigd met de clericale partij, heeft sinds 1899 ontegenzeglijk nederlaag op nederlaag geleden. Van den anderen kant echter kan een onpartijdig toeschouwer van den alouden strijd tusschen de twee hoofdprincipes, die het maatschappelijk leven beheerschen, niet miskennen dat de vooruitstrevenden, na een reeks van overwinningen, vaak op hun beurt de tegenpartij dreigden te onderdrukken. In Frankrijk ziet men dit op nieuw gebeuren. Ieder, die niet precies zoo denkt als de overwinnaars, wordt voor een vijand gehouden. De ultra-radicale organen maken bijvoorbeeld de kleine fractie, die zich op sommige punten van de linkerzijde afgescheiden en tegen het ministerie gestemd heeft, zonder het minste recht uit voor een hoopje verkapte reactionairen. Geen beschuldiging is ooit onrechtvaardiger geweest; niets is beter in staat de heerschzucht te kenschetsen, waarvan een partij blijk geeft, die voor het eerst aan het roer is gekomen.

In de Fransche Republiek heeft die toestand daarom bovendien groote bezwaren, omdat — en dit ziet men in het buitenland, meen ik, soms over het hoofd — de gansche politiek der linkerzijde ten slotte slechts den triomf der collectivistische begrippen beoogt. Jaurès, die zonder tegenspraak de leider is van de meerderheid niet alleen, maar zelfs van het ministerie, dat hij nog verleden Vrijdag gered heeft, komt daarvoor zonder omwegen uit. Hij laat dikwijls genoeg doorstralen dat én de kerkelijke politiek én de nieuwe legerwet én de aanstaande inkomstenbelasting slechts de voorbereiding van den collectivistischen Staat op het oog hebben. Zij, die een afkeer gevoelen van priesterheerschappij doch overigens den grondslag van het maatschappelijk leven niet wenschen veranderd te zien, vergeten allicht het eigenlijk streven van Jaurès, wanneer zij zich in zijn armen werpen!

Niet alleen op sociaal en politiek gebied hebben de nieuwe denkbeelden, om welken beweeggrond dan ook, in de laatste jaren een overwinning behaald. In de kunst is het even ras gegaan. Het succes van der nieuwe periodieke schilderijen-expositie, *Salon d'Automne* gedoopt, die thans voor de tweede maal plaats heeft, is daarvan een bewijs.

Na de opkomst van het impressionisme, die medewerkte tot de stichting van de *Société nationale des Beaux-Arts*, met een eigen salon, was langzamerhand in deze nieuwe vereeniging een geest van uitsluiting, zoo niet esthetische klassenregeering ontstaan. Daartegen protesteerend, hebben verleden jaar de vooruitstrevende schilders, waaronder verschillende leden der „*Beaux Arts*" de handen ineen geslagen. Was hun eerste salon niet bijzonder geslaagd, die van dit jaar heeft ieders verwachtingen overtroffen. Hij wordt gehouden in het gedeelte van het *Grand Palais*, waar in het voorjaar de „*Beaux Arts*" zetelt. Carrière is er de eere-president van; de inzendingen, zoowel wat hoeveelheid, als wat gehalte betreft, evenaren die der twee genootschappen, waarmede hij concurreert en eenige zoogenaamd „speciale exposities" verhoogen er den luister van. Onder de laatste, vooral die van het werk van Toulouse Lautrec en Puvis de Chavannes. De *clou* is echter, volgens sommige critici, de inzending van Medardo Rosso, den Italiaanschen beeldhouwer, die het eerst, doch reeds sinds twintig jaar, het impressionisme op de sculptuur toepaste. Deze kunstenaar, wiens verdiensten in Duitschland en Oostenrijk zelfs van officieele zijde erkend zijn — ook in Holland heeft hij ten toon gesteld, een jaar of vier geleden, samen met Degas, Monet en andere impressionistische schilders — was, hoewel te Parijs levende, bij het groote publiek in Frankrijk minder bekend. Toen Rodin zijn „Balzac" ten toon stelde, had men wel over hem gesproken en geschreven, daar het bekend was dat de „Balzac" eenigszins door hem geïnspireerd was, maar een huldiging in ruimeren kring was tot nu uitgebleven en trouwens nooit door den artiest zelf gezocht.

De nieuwe salon heeft daartoe de gelegenheid geboden. Een twintigtal werken, waaronder de bekende „*Dame à la voilette*", *Le malade à l'Hôpital*" en verschillende portretten, doen den meester thans door het Parijsche publiek waardeeren. Wellicht wordt eene revolutie in de sculptuur er het gevolg van, ofschoon Rosso's kunst voor de groote menigte zonder nadenken en esthetiek begrip een gesloten boek blijft.

Maar de revolutiën gaan snel in het werk te Parijs, zoodra ze eenmaal goed zijn voorbereid. Die van '89 heeft dit bewezen en de aanstaande scheiding van den Staat en de Kerk toont het eveneens aan.

Jev.

WATERBERICHTEN.

Van 3 Nov.

Lauterburg	10 u. 's morg.	2.87—0.09	m.
Maxau	10 u. 's morg.	3.10—0.08	m.
Mannheim	8 u. 's morg.	2.30—0.11	m.
Mainz	8 u. 's morg.	0.24—0.04	m.
Bingen	8 u. 's morg.	1.10—0.02	m.
Kaub	8 u. 's morg.	1.24—0.02	m.
Koblenz	6 u. 's morg.	1.40—0.03	m.
Trier	9 u. 's morg.	0.08—0.01	m.
Ruhrort	8 u. 's morg.	0.30—0.04	m.

ADVERTENTIËN.

STADS-SCHOUWBURG - ARNHEM.

Zondag 6 November 1904.

Bureau 6¾ uur. Aanvang 7¼ uur.

Nieuwe Ned. Tooneelvereeniging

van Amsterdam.

Bestuurder B. DELMONTE.

Lachen. Lachen. Lachen.

De Brompot

Groot beroemd Blijspel in 4 bedrijven, uit het Duitsch van W. BULLER en O. VOGES, vertaald door J. JOHA.

De Brompot, de Heer B. DELMONTE.

LACHSUCCES!

werd te Amsterdam en elders meer dan 200 malen opgevoerd en steeds met enorme ingenomenheid van het publiek.

Prijzen: f 1.50, f 1.25, f 1.—, f 0.75, f 0.40, f 0.25.

Vrijbiljetten NIET geldig.

Delicieuse gekookte

Ossentong

Machinaal gesneden. **f 0.35** het ons.

Beter kwaliteit is er niet.

„DE TOKO".

De Arbeids-commissie afd. B (tot plaatsing van werkloozen) beveelt voor werk aan:

12 Arbeiders	1 Machinist
5 Schilders	1 Voerman
2 Opperlieden	1 Oppasser
2 Grondwerkers	1 Palfrenier
7 Loopknechts	1 Boekbinder
1 Metselaar	

Te zamen 34 personen.

De Secretaris Afd. B.

FOR STUDY PURPOSES ONLY. NOT FOR REPRODUCTION.

The Museum of Modern Art Archives, NY	Collection: MSB	Series.Folder: III.C.13*

ARNHEMSCHE COURANT
van Donderdag 31 Januari 1901.
TWEEDE BLAD.

METEOROLOGISCHE WAARNEMINGEN

Donderdag 31 Januari 1901.
(Waarnemingen van des morgens 8 uur.)

Plaats.	Barometerstand. Gisteren.	Barometerstand. Heden.	Windrichting.	Windkr. (0—12)	Temperatuur.	Toestand der lucht.	Gevallen regen.
	mM.	mM.					
Gron.	—	746,5	ZZW	2	32	bedekt	1
Helder	—	746,1	ZZW	2	36	zw. bew.	5
Vliss.	—	747,8	ZW	4	34	bedekt	3
Maastr.	—	750,3	ZW	2	36	»	1
Utrecht	—	747,9	ZZW	5	32	»	12

Grootst verschil in barometerafwijking: Maastricht 2,0 mM. boven Groningen.
Verwachting: Matige zuidwestelijke wind; veranderlijk weer.

Arnhem 31 Januari.
Thermometer (8 u. 33°) 12 u. 38° F.
Fortin's Barometer, B. Holsboer, (12 u.) 749-4
Rijzing 6,4 mM. Nog rijzende.
Windstreek Z.W. Windkracht 3.
Hoogte van den waterspiegel aan de peilschalen
Te Arnhem bij de brug:
10 01 M. + AP. = Amst. Nulp. } Was 48 cM.
3 04 M. bov. of + Arnh. Nulp. }
Te Keulen 4.19. Was 53 cM.
MAAN: 5 Jan. V. M. 12 Jan. L. K.
20 Jan. N. M. 27 Jan. E. K.

BEKENDMAKING.

Op heden zijn ter Raadhuize ter inzage nedergelegd de volgende stukken, om te worden behandeld in de Raadsvergadering van 2 Februari a. s.:

1. Voorstel van Burgemeester en Wethouders tot het toekennen eener gratificatie aan manschappen der maréchaussée wegens verleende adsistentie aan de politie. — Ontwerp-raadsbesluit tot het doen van betalingen uit den post voor Onvoorziene Uitgaven der begrooting voor 1900. — 3. Idem tot aanvulling dier begrooting. — 4. Adres van A. T. Hoogveld, houdende aanvrage om vergunning tot het leggen van een privaatput in gemeentegrond in het trottoir vóór zijn perceel aan de Korenmarkt, met bericht van den directeur der gemeentewerken.

Arnhem, 30 Januari 1901.
De Burgemeester,
G. A. van Nispen, l.B.

LETTEREN, TOONEEL, KUNST enz.

Niets pantsert zoo goed tegen de «beleedigingen», waarmede het kapitaal wordt overladen, dan het bezit ervan.

Dond. 31 Jan. Nutsgebouw, derde Winterlezing Ger. Jongelings-Vereen., 7½ u.
Dond. 31 » Stads-Schouwburg, Ned. Tooneelvereeniging v. Amsterdam, 7½ u.

Dagelijks:

Gerbrand's Kunstzaal, Tentoonstelling van Schilderijen, Teekeningen en Etsen.
Kunstzaal van «de Nederl. Handel in Kunst- en Foto-Artikelen», Vijzelstraat 4. Tentoonstelling van Schilderijen en Etsen van bekende Meesters.
Kunst en Kennis, Parkstraat 7, Tentoonstelling van Teekeningen en Aquarellen van Mevr. J. Langelaan-Rutgers, 's Koningslied in beeld van Betsy Perk, werken van Theophile de Bock, Marie, Vos, Schelfhout, Rochussen, Gorter.
Poort van Cleve, Specialiteiten en Artisten, Bioscope, 8 u.

«Kunst en Kennis.»

In de lokalen van «Kunst en Kennis» werd gisteren door mej. B. Perk, met eenige vriendelijke woorden van waardeering voor de heeren De Kruyff (aftredend voorzitter) en Mos, die zijn portefeuille welwillend ter beschikking had gesteld, een in menig opzicht merkwaardige tentoonstelling geopend. Voor Februari was gecontracteerd met J. Toorop, maar deze vroeg uitstel tot Maart, zoodat het bestuur uit eigen kring moest voorzien in de daardoor ontstane leemte. Aan deze omstandigheid is het te danken dat «Kunst en Kennis» op 't oogenblik eene verzameling herbergt, zooals men niet dikwijls meer te zien krijgt, en die zeer leerzaam mag genoemd worden.

Want, niet waar, de deugdelijke en echte waardeering van schilderijen, de natuurlijke zou men kunnen zeggen, is die, waarbij men zich eenvoudig zonder eenige bijgedachte of vooroordeel plaatst voor het stuk, en zich kalm en in stille opmerkzaamheid afvraagt: „hoe doet het mij aan, geeft het mij een schoone illusie van werkelijkheid, doordringt het mij van de macht en de schoonheid der ziel, die zóó die werkelijkheid zag en te verbeelden wist?" Het zóó en enkel zóó schilderijen bezien is voor velen lang niet gemakkelijk, om niet te zeggen onmogelijk. En de voornaamste oorzaak der onmogelijkheid is deze, dat hun waardeering onzuiver wordt door twee elementen, een historisch en een persoonlijk.

De historische waardeering is die, welke zich laat influenceeren door de geschiedkundige merkwaardigheid, den langdurigen roem van een naam, de ontwikkeling en de plaats van een schilderschool of -groep, en dergelijke zaken, die met de innerlijke waarde van een stuk niets te maken hebben.

De persoonlijke ziet naar den maker der schilderij, vraagt of hij ons sympathiek is, of wij hem zelfs alleen maar kennen, enz. enz. Velen, vooral vrouwen, lijden aan dit euvel meer dan zij zich of anderen zullen willen bekennen. Dezelfden hebben een geweldige moeite om in te zien dat men iemands werk in gemoede niet fraai kan vinden, zonder daardoor zijn persoon aan te tasten.

Op deze tentoonstelling nu werkt alles mede om bijna ieder in deze beide fouten te doen vervallen. Daarom noemde ik haar zoo leerzaam, Daarom alleen al verdient ze druk bezoek. Men kan zich hier oefenen in het goed waardeeren van kunst. Want werkelijk, het is zoo'n alleraardigst onder-onsje, in de voorkamer heeft de heer Mos, eere-lid der Vereeniging, zoo'n merkwaardige collectie onderen, zoo van tusschen '40 en '70 schat ik, ten beste gegeven, en in de achterkamer maakt de hier reeds eens geziene artiest Frans Slager zoo allervriendelijkst partij met drie bekende Arnhemsche dilettanten, terwijl de waardige presidente zelf met een statuette uit den hoek gekomen is, dat men erg geneigd wordt om in die huiselijke stemming te geraken, die het met de kunst maar niet te nauw neemt om vooral niet de vriendelijke vrede te verstoren in en met een, persoonlijk, zoo allervriendelijkst en vredigst gezelschap.

Dit nu echter is wat de criticus toch eigenlijk maar lezen niet moet doen en daarom ga mijn bijzondere bespreking de verklaring vooraf, dat m.i. niets van het hier tentoongestelde kan gezegd worden tot de groote kunst te behooren, dat op geen tentoonstelling van Arti of Pulchri meer dan twee of drie dezer stukken een plaats zouden gekregen hebben en dan nog zonder de aandacht te trekken. Na aldus deze tentoonstelling als geheel op haar ware plan te hebben gezet, kan worden overgegaan tot afzonderlijke bespreking.

In de voorkamer dan (portefeuille-Mos) vindt men een aantal werken van den meest verscheiden aard, die men thans niet meer op tentoonstellingen pleegt aan te treffen: Rochussen, Schotel, Schelfhout e. a. Merkwaardig in deze collectie zijn een paar gekleurde krijtteekeningen uit de jeugd van Theophile de Bock, waarin tusschen al het minder goede, reeds iets van zijn latere kracht merkbaar wordt. Eenzelfde historisch belang heeft een schilderij van Behr, door J. Bosboom met figuurtjes gestoffeerd, die al aardig den lateren meester doen zien. Een penteekening van D. Bles, een zich spiegelend vrouwtje, viel ons ook op, voorts nog een vrij stemmingsvol meeuwgezicht van A. M. Gorter en van mej. M. Vos uit Oosterbeek een schilderijtje van een dennenbosch (één uit zes), dat wel een mooie blauwe kleur geeft tusschen de stammen door. De historische appreciatie zal bij deze collectie menigeen parten spelen.

Langs de reeds genoemde statuette van mej. B. Perk „Het Koningslied in beeld", komen we in de achterkamer, waar mevr. Langelaan—Rutgers den eenen wand vult, en de heeren B. J. Kann en Jac. Favier, te zamen met Frans Slager den anderen.

Ik vind het werk van den heer Kann verre van mooi, maar in een paar dezer krijtteekeningen bereikt hij door zijn kleur een zeker effect van geheimzinnigheid en koele stilte, dat mij aangenaam aandoet zonder dat ik 't op 't oogenblik nader weet te ontleden. Zijn werk heeft verder in zijn naïeve gebreken wat van de Japanners, zonder hun grootheid.

De heer Jac. Favier gaf een Riviergezicht en een Heide met schaapskooi, die mij wel iets zeide.

Van Frans Slager drie houtskoolteekeningen en thans eindelijk ook eens wat kleur: twee pastels: «Molen» en «Ondergaande Zon», beiden serieus werk, dat hier wel wat vreemd deed.

Mevr. Langelaan—Rutgers kunnen we met deze expositie geluk wenschen. Onder hare stukken waren werkelijk eenige die de hulp der persoonlijke waardeering konden missen. Voor alles noemen we de aquarel «Hooiberg», een teere, zachte visie, misschien wat te donzig geworden. Ook de frissche Oost-Indische Kers deed goed. Hare bloemschilderingen zijn overigens niet onvoorwaardelijk te prijzen. De «Chrysanthemums in de serre» b. v. zijn oppervlakkig, onharmonisch van kleur en zonder aandoening. Gelukkig maken de «Chrysanthemums in glazen kan» veel goed. Zoo ook de «Hortensia's». Die beide zijn veel rijker, veel dieper, veel inniger, al wordt hier nog lang niet het mogelijke bereikt, zoodat wie door de groote moderne kleurendroomen verwend is toch onbevredigd blijft. Het minst vond ik de zwart-en-wit teekeningen (pastel en houtskool), de beste was een oudevrouwenkop.

L.

* Men schrijft ons uit Amsterdam, d.d. 30 Januari:

Heden is in de zalen der Maatschappij *Arti* een tentoonstelling geopend van werken van Fransche schilders, die ter onderscheiding van de overige kwasthanteerende broeders in de kunst «luministen» worden genoemd of die zich bij deze groep aansluiten door den aard van hun werk.

Ofschoon sinds eenige jaren de belangstelling voor die «nieuwe kunst» vrijwel bekoeld blijkt, — ik denk aan de dagen, toen Theo van Rijsselberghe en de groep der «twintigen» de kunstwereld tijdelijk in beroering brachten en bij ons Jan Toorop en weer iets later Hart Nibbrig er het hunne aan toevoegden — wil ik even waarschuwen tegen het andere uiterste en doen bedenken, dat, hoe ook later moge geoordeeld zijn over die «stippelaars» en «lichtmenschen», men zich hebbe in acht te nemen, de ware broeders en de valsche om het schijnbaar uniforme in beider werk met één zelfde maat te meten, er aan te herinneren, dat bij de poging van eenen waarachtigen artist zijn kunst op nieuwe banen te brengen, altijd een leger kleintjes achter den groote aansluipen, trachtende hun kunsteloos gedoe, onder de hooge bescherming van hunnen leider, te doen poseeren voor producten van hun vooruitstrevenden en genialen kunstenaarsgeest.

Bij velen dier jongeren zal dit extravagante streven gelukkig blijken eene vergissing te zijn geweest, nu de tijd die overmatig geproportioneerde bewondering tot haren juisten vorm heeft teruggebracht. En zoo zijn wij tamelijk wel deze oppervlakkige periode weer te boven gekomen.

Toch hebben de beteren van die lichtmannen — ik zal hen voor het gemak maar zoo blijven noemen — ook bij ons werkelijk wel wat gepresteerd. Ik herinner mij, werk gezien te hebben van bovengenoemde schilders, die trouwens in Holland toonaangevers in deze richting zijn geweest, werk, dat zeker wel het aankijken waard was, al zijn zij van oppervlakkigheid nooit geheel vrij te pleiten geweest. Vincent van Gogh, niet geheel tot hen behoorende, was van aanleg een geheel ander mensch. De herinnering aan den tijd der groote tentoonstelling van de volledige werken van dezen ridder van de droevige figuur — in die benaming zie men geen miskenning! — blijft voor mij aangenaam en droevig tevens.

Van de nu hier tentoongestelde werken onderscheiden zich wel het gunstigst die van Claude Monet en van Pissaro; de nos. 10, 16, 18, maar er zijn hier paar een portretten geëxposeerd, die, zoo zij door een Hollandsch schilder waren vervaardigd, op een tentoonstelling hoogstwaarschijnlijk zouden zijn geweigerd. Over het geheel genomen doet deze expositie, behoudens eenige uitzonderingen, mij minder aangenaam aan. Toch is het zeer te waardeeren in het bestuur van *Arti*, dat het ons in de gelegenheid heeft gesteld, het werk van deze buitenlanders nog eens te zien, al ware het alleen om ons in staat te stellen een paralel te trekken tusschen de ultramoderne en wat men gelieft te noemen «de verouderde school.»

Aro.

— In het «satyrisch weekblad voor tooneel» «De Kijker» wordt er de Kon. Ver. «Het Nederlandsch Tooneel» een grief van gemaakt, dat zij van andere gezelschappen krachten zou afhalen om die gezelschappen te knakken.

«Daarom alleen engageerde men eerst Chrispijn en vervolgens v. Westerhoven, — twee artisten, die voorheen iets beteekenden en van wie thans niemand meer spreekt; daarom engageert men Alex. Faassen, die op het Leidsche Plein wel nooit iets te doen zal krijgen; daarom óók, zoo luiden de geruchten, tracht men nu mevrouw de Boer—van Rijk over te halen de Nederlandsche Tooneelvereeniging te verlaten!! Als een polyp slaat zij hare armen uit, overal waar de Kunst een wederopleven vertoont, en als zij haar slachtoffer weer loslaat is het dood!»

— De levensschets van J. A. Koopmans, den verleden jaar Kerstmis te Lent overleden heraldicus, door H. A. M. Roelants Jr. in «Klaassens' Aankondiger» geplaatst, is bij Jhs. Klaassen & Cie. te Hengelo in afzonderlijke uitgaaf als overdruk verschenen.

— De correspondent van de „N. R. C." te Weenen meldt:

Adèle Sandrock geeft in de «Belgradske Novine» een heel andere lezing van haar ervaringen met den impresario Schiller. Zij zou niet «durchgebrannt» zijn en den troep niet in ellende hebben achtergelaten, maar ze was eenvoudig op den dag dat «Heimath» gespeeld moest worden teruggekeerd naar het tegenover Belgrado gelegen Semlin, omdat de impresario haar gezegd had, dat hij bijkans geen plaatsen had verkocht en daarom 's avonds niet kon laten spelen. Eerst 's avonds laat vernam zij dat Schiller heen was gegaan, den troep in de grootste wanorde achterlatende. Zij was niet verantwoordelijk, omdat zij slechts als gast geëngageerd was en met het beheer en de gelden niets te maken had.

Zij had zich bij den Oostenrijkschen gezant te Belgrado beklaagd over het gedrag van haar impresario, die haar tegenover het publiek gecompromitteerd had, en zij eischt nu van hem schadevergoeding.

— De heer C. de Boer Jr. te den Helder heeft eene brochure uitgegeven: «Kortschrift naar aanleiding van de ingediende legerwetten; door A. E. Redelé.» De schrijver vat zijne beschouwingen aldus samen: De legerindeeling moet buiten beschouwing blijven; de legervorming moet worden gewijzigd in den geest als door hem wordt aangegeven, d. w. z. verkorting van het verblijf voor eerste-oefening in de kazerne, naarmate men zich er buiten voor den militairen dienst beter heeft gevormd. Het vergroote militiecontingent wil sch. benut zien voor de vorming van 12 bataljons veldinfanterie en 6 batterijen veldartillerie. Z. i. zouden de legerwetten moeten worden teruggenomen ter omwerking.

Inhoud van Tijdschriften.

«Technisch Weekblad» no. 39: De zwaarste Amerikaansche Locomotieven. — De snelste schepen. — Het verhoeden van botsingen tusschen Schepen op Zee. — Snelloopende Stoom-

De eeuwige burcht

32) *naar het Duitsch van*

RUDOLPH STRATZ

Het was, meende ik, de taak van den man om mij het leven te laten zien, want hij kent het en wij niet. Aan de lange jaren tusschen deze vochtige muren heb ik inderdaad niet gedacht, ik vermoedde niet, dat ik na mijn trouwen zou worden opgesloten in een eenzaam kasteel, anders had ik zeker nooit mijn voet over den drempel gezet.

— Dus zou je meer hebben willen reizen? vroeg hij snel, bijna loerend. Meer zien, meer variatie....

Zij schudde het hoofd.

— Neen. Het beste beleeft men toch eigenlijk in zichzelve, in zijn eigen ziel, sprak ze. Je hebt mij niets laten beleven, heelemaal niets. Je bent niets voor mij geweest, geen vriend, geen opvoeder, niet wat ik toch bepaald dringend noodig had. Ik heb alles geprobeerd om sympathie bij je te vinden, maar aan welke deur ik ook aanklopte, nergens vond ik weerklank. Je waart stom en doof. Toen ben ik eindelijk ook stom geworden, en we hebben, om zoo te zeggen, als twee schaduwen geleefd; op een bepaald uur zijn we aan tafel verschenen, zijn we uit rijden gegaan, we hebben samen over het ontslaan van een knecht, over den aankoop van een nieuw rijtuig gesproken en ons wijs gemaakt, dat we getrouwd waren.

Dat was kinderachtig comediespel. Wij kunnen elkander in dat opzicht niet om den tuin leiden. Wij hebben elkander gedurende deze vijf jaren voldoende leeren kennen en weten precies, dat we elkaar niets hebben te vertellen en slechts een ding gemeenzaam hebben: de liefde voor ons kind. Misschien kunnen wij het geen van beiden helpen, dat de toestand zoo is. We verschillen te zeer.

— Nu goed, hernam hij. Laat het verleden vergeten zijn.... Ik geef toe, dat het van mijn kant niet goed was, dat ik je zoo lang in deze eenzame streek liet wonen, waar ik mij zeer gelukkig voel. Jij hadt liever de groote wereld gezien, menschen leeren kennen....

— Ik had ergens willen wonen, waar het niet altijd regent, antwoordde zij melancholiek. Nu regent het hier alweer vier weken achter elkaar, en voor dien tijd sneeuwde het. En men ziet geen ander menschelijk gelaat, dan de portretten van de voorvaderen en van de oude, ziekelijke heeren. En buiten loeit de storm, en de katten miauwen en de honden janken, en hier op het kasteel zit men altijd te bibberen, want de kamers zijn niet warm te stoken, en dan kruipt men in zijn bontmantel en geeuwt van verveling. Ja, jij voelt je daarbij heel gelukkig. Maar ik niet! Tegenwoordig voel ik me bijna in een paradijs. Ik heb mijzelve bezigheid verschaft en nu voel ik mij niet meer zoo verlaten.... Vroeger heb ik nacht en dag verlangd naar het land waar de hemel blauw is en waar de zon schijnt en waar de menschen lachen en het leven kleur heeft...

— Laten we dat land Italië noemen, viel hij haar in de rede. Waarom zouden we niet naar Italië verhuizen?

Verwonderd, bijna verschrikt keek zij hem aan.

— Waarom zouden wij de schade niet kunnen inhalen? vervolgde hij. Wij zijn allebei nog jong. We kunnen nog veel van de wereld zien, als we willen. En ik wil. Je vader heeft groot gelijk. Vanmiddag heeft hij mij voorgehouden, dat ik niet het recht heb alleen aan eigen rust en gemak te denken, dat ik veel te veel droom; ik moet me eens laten wakker schudden, de wereld bekijken — dan wordt men een ander mensch!

— Ik geloof niet, dat een mensch anders worden kan, dan hij is.

— Heb je niet zelve straks beweerd, dat je in de laatsten tijd anders bent geworden? En ziet niet iedereen dat aan je? Welnu, misschien word ook ik door reizen anders. Natuurlijk gaan we samen — naar Italië, dunkt me.

— En wanneer?

— Zoo gauw mogelijk. 't Is nu de beste tijd. Over een paar dagen kan alles in orde zijn gebracht.

— En hoe lang denk je weg te blijven?

Hij haalde diep adem.

— Ik sluit den boel hier, antwoordde hij toen, zonder haar aan te zien. We spijkeren deuren en ramen dicht... voor een paar jaar.

— Dat wil zeggen: we komen niet meer hier terug?

— Neen. De oude heeren kunnen hier blijven wonen, als ze er lust in hebben. Maar voor jou deugt de eenzaamheid hier niet en voor Wulfi de lucht niet. Hij is altijd aan het sukkelen en jij zet een gezicht, alsof je het lachen hebt verleerd. Het is een zwaar offer, dat ik je breng. Ik ben hier opgegroeid. Mijne ouders liggen hier begraven. Ik ken hier iederen steen en struik en had gehoopt mijn leven hier verder te zullen doorbrengen. Maar het gaat niet. Je vader heeft mij duidelijk doen inzien, dat ik verkeerd gehandeld heb: ik had meer aan jullie moeten denken. We moeten nu zoo spoedig mogelijk onze koffers pakken.

— Dus gaan we reizen?

In haar stem klonk nog steeds verwondering, die langzamerhand in ontzetting overging.

— Maar je gelooft toch zelf niet, Pius, dat we zoo maar in eens ons huishouden kunnen opbreken, alles, zooals het gedurende vijf jaar was, ten onderste boven kunnen keeren...

— Waarom niet? Je hebt straks zelve — en vroeger ook al zoo dikwijls gezegd, dat je zoo graag op reis zoudt willen gaan? Dien wensch wil ik nu vervullen. Comfort vinden we overal, meer dan in dit kasteel. Elize nemen we natuurlijk mee, ter wille van Wulfi, en Wegmann ook en misschien nog je kamenier. En dan sporen we eerst naar Rome. Oom komt dan waarschijnlijk weer naar het Vatikaan en zal ons ontvangen...

— En dan?

— Dan zoeken we ergens een huis in een streek, die voor Wulfi's gezondheid goed is, maar waar verkeer heerscht. In Italië is gemakkelijk en goedkoop een landgoed te huren, bijvoorbeeld een villa aan het Lago Maggiore! Stel je voor? Of in Florence! En als het in den zomer daar te warm wordt, gaan we naar het Engadin of naar de zee. We zijn zoo vrij als vogels in de lucht. We kunnen wonen waar we willen — en zullen zeker geen heimwee krijgen naar dit oude nest!

— Dus hierheen keeren wij in geen enkel geval terug? Ook niet in den zomer?

— Neen. Als we het heele huishouden opbreken, gaat dat niet goed. En indien we eenmaal besluiten het land een paar jaar den rug toe te wenden, moeten we daarbij blijven, dat zeg ik je vooruit — dat staat vast!

Ze was opgestaan. Hare wangen waren bleek geworden.

(Wordt vervolgd.)

FOR STUDY PURPOSES ONLY. NOT FOR REPRODUCTION.

The Museum of Modern Art Archives, NY	Collection:	Series.Folder:
	MSB	III.C.13*

all on role no. 2

ELSEVIER'S

GEÏLLUSTREERD MAANDSCHRIFT

REDACTIE: HERMAN ROBBERS EN R. W. P. DE VRIES Jr.

1919 Article by Etha Fles—
perhaps same as her book in
German— Freiburg 1922?

JAARGANG XXIX
DEEL LVIII * * *

JULI-DECEMBER
MCMXIX* * * *
1919

AMSTERDAM — UITGEVERS-MAATSCHAPPY „ELSEVIER"
SINGEL 151—153 * MCMXIX * * * * * * * * * *